

„A közösségépítést, az összetartozás érzésének erősítését nagyon lényeges dolognak tartom. Úgy gondolom, hogy szoros emberi kapcsolatok nélkül nem létezhet működő evangélikus oktatási intézmény. Ehhez pedig mindenképp nyitottnak kell lennünk az egyház, azaz a többi evangélikus iskola és a gyülekezetek felé éppúgy, mint a »világra«.

► Interjú Tölly Balázs gimnáziumigazgatóval – 7. oldal

„...halálakor egy nemzet gyászolta. A negyvenes évek második felétől azonban gyalázták költészetét, sőt politikai perek tárgya volt. Tilos volt olvasni, köteteket birtokolni.”

► Reményikre emlékeztek – 8. oldal

„A konferencia második napján Halász Péter, a Honismereti Szövetség elnöke bejelentette, hogy ezentúl március 24-e, Bél Mátyás evangélikus lelkész születésnapja a honismeret napja lesz.”

► Polihisztor a haza szolgálatában – 10. oldal

Új országos munkaág ► 3. oldal
Károli Gáspár-napok ► 4. oldal
A Palermo projekt ► 5. oldal
Tarisznyakönyv – Úti batyu ► 6. oldal
Hírek hallatán... ► 9. oldal
Spam, avagy információs terrorizmus ► 11. oldal

A LICEUM ARCHIVUMÁBÓL

450 éves a soproni líceum

Ünnepi rendezvénysorozat hazánk legrégebbi lutheránus alma materében

► Egyházunk legrégebbi, 1557-ben alapított középiskolájának, a röviden csak líceumként ismert és emlegetett soproni Berzsényi Dániel Evangélikus Gimnáziumnak (Líceumnak) az idei esztendőben számos oka van az ünnepségre. A hűség városának polgárai által – felekezeti hovatartozástól függetlenül – méltán becsült intézményben programok sokaságával igyekeznek emlékeztetni a tennivaló 450. évfordulóját. Annál is inkább, mert egyéb „kerek évfordulók” is akadnak az iskola történetében. Száznyolcvan éve jött létre a Deákúti Vármegye, a Líceumi Ifjúsági Diákszövetség (Lidisz) elődje, és története-sen idén lett hetvenöt esztendő a líceum – ma is használatos – címere.

A jubileumi ünnepségsorozat nyitánya a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület március 3-án Sopronban rendezett egyházkerületi napja volt. Amint arról annak idején lapunk is beszámolt, ennek keretében leplezték le az intézmény két egykori diákjának, Kapi Béla püspöknek és egyházzenesz édesapjának, a soproni tanítóképző intézetet is igazgató Kapi Gyulának az emléktábláját.

Az ünnepi megemlékezések folytatásaként április 13-án, pénteken vette kezdetét a líceumi művészeti fesztivál. A kétnapos program részeként a diákok találkozhattak a Konyec című film – egykor szintén a Berzsényibe járó – alkotóival, Rohonyi Gábor rendezővel, Madarász Gábor zeneszerzővel és Szatmári Péter operatőrrel. Másnap a Liszt Ferenc Konferencia- és Kulturális

Központban nyílt kiállítás licista öregdiákok művészi alkotásaiból. Itt többek között a Kutas László által készített emlékerem tekinthették meg az érdeklődők. Ugyancsak itt lépett fel április 14-én népes hallgatóság előtt a líceum egykori és jelenlegi tagjait felvonultató Rauch András kórus Takács Andrea vezényletével (képkönyök).

A gimnáziumban minden év tavaszán a Líceumi Ifjúsági Diákszövetség szervezésében rendezik meg a diáknapot, amelyen hagyományosan teret kapnak sportesemények, vetélkedők, filmvetítések, koncertek. Az évforduló miatt idén kétnaposra bővült a rendezvénysorozat – április 17–18-án zajlott –, és a licisták a hazai evangélikus „testvériskolákból” is Sopronba invitáltak diáktársakat. A középfokú evangélikus oktatási intézmé-

nyek képviselői számára azonban a meghívás nem csupán a jubileumi diáknapokra szólt: hozzájuk kapcsolódva a VII. Evangélikus Médiaműhely marasztalta Sopronban az ország minden tájáról érkezett fiatalokat. Ezen szerkesztőségünk munkatársainak irányításával egy nyomtatásban megjelentetni tervezett újság, az *Evangélikus diákÉlet* és a fiatalok által „üzemeltetendő” *myLuther* internetes portál struktúrájának kialakításán fáradozhattak április 18. és 21. között a jobbára diák-önkormányzati vezetők-ből és iskolaújság-szerkesztőkből álló delegátusok. (A VII. Evangélikus Médiaműhely programjáról bővebben lapunk 6–7. oldalán olvashatnak.)

A líceum alapításának 450. évfordulójára szervezett ünnepségsorozat június 2-án egy újabb különlegességgel, az első ízben megrendezendő lelkesztálalkozóval folytatódik, amelyre azokat az öregdiákokat várják, akik a lelkeszi hivatást választották. A megemlékezések sora az október 25. és 28. között tartandó programokkal zárul. Főszereplői szintén licista öregdiákok – ezúttal a tudományos, illetve a sportélet jeles képviselői – lesznek, és sor kerül a hivatalos jubileumi ünnepélyre is.

► G. Zs.

Egyház a közélet mindennapjaiban

Evangelikus polgármesterek és képviselők találkozója

► Manapság sok szó esik az egyház társadalmi szerepvállalásának különféle kérdéseiről, azonban az egyház és a társadalom kapcsolatának szerzteágzó jelenségei a legtöbb esetben csak az egyházvezetés és a lelkészek szemszögéből kapnak hangsúlyt az egyházi médiában. A szekuláris közélet képviselői is jóformán csak a lelkészi kar véleménynyilvánításait tekintik a közügyek alakításához való egyházi hozzájárulásnak. Mit jelent az egyház és a közélet valós kapcsolata, és hogyan valósul meg a hívő keresztényeknek a közügyekben való aktív részvétele a mindennapok gyakorlatában? Ez a kérdés állt a középpontjában annak a találkozóknak, amelyre az Északi Egyházkerület elnöksége hívta meg a kerületben tevékenykedő, evangélikus vallású közéleti szereplőket: választóik bizalmát élvező országgyűlési és önkormányzati képviselők, polgármesterek és közigazgatási tisztségviselők érkeztek április 18-án Budapestre.

Az Északi Egyházkerület püspöki hivatalában megrendezett találkozó nyitóáthitátá dr. Fabiny Tamás, a kerület püspöke tartotta Mt 22,15–22 alapján. A bibliai történetben a farizeusok azzal akarják csapdába csalni Jézust, hogy

szembeállítják egymással a császárnak (a világi hatóságoknak) és az Istennek való engedelmséget. A helyzetből látószólag nem lehet jól kijönni, Jézus azonban meglepő módon visszakérdez: kinek a képmása látható az adópénzen?

Fabiny Tamás kifejtette, hogy a Jézus által alkalmazott szimbólum alapján a közélet és hitélet farizeusi szembeállításának alapjaiban téves. Az „adjátok meg tehát a császárnak, ami a császáré, és Istennek, ami az Istené” kijelentés ugyanis magába foglalja, hogy az Istennek elkötelezett hívők anyagi javakkal ugyanúgy kiveszik a részüket a közterhekből, és szaktudásukkal hozzájárulnak a közügyek alakításához, mint bárki más. Önmagukat azonban lelki értelemben nem adják oda a világnak, mert tudatában vannak, hogy ők Isten képmására teremtettek, ezért hozzá tartoznak.

Az első vitaindító előadást dr. Nagy Gábor Tamás, Budapest I. kerületének polgármestere, a Budavári Evangélikus Egyházközség képviselő-testületének tagja tartotta.

► Folytatás a 3. oldalon

Értékminimum

A rendszerváltás után megszületett a felismerés: örömteli a szabadság, nagyszerű dolog a demokratikus, pluralista társadalom, a sokszínűség, de mégiscsak szükség lenne valamilyen – értékminimumnak nevezhető – közös gondolkodásra, egységre. Azon értékek meghatározására, tiszteletére, amelyeket mindenki elfogad, kötelezőnek tart magára nézve.

Napjainkban ismét igen időszerűvé vált ez a téma. Nem véletlenül; nekem az egészségügy reformjával – talán inkább krízisével – kapcsolatban jutott eszembe. Mert úgy vélem, hogy elsősorban az élet tisztelete, ezzel összefüggésben pedig az egészség a közös értékek körébe tartozik.

Eltávozott egy ember útban az egyik kórházból a másikba, a mentőautóból szállt át Kharón ladikjába. Megdöbbentő volt, hogy egy ember eltávozásából mindkét politikai oldal egy-egy prominens képviselője – mellőzve az értékminimumot – azonnal politikai tőkét akart kovácsolni a másik kárára! Még mielőtt korrekt vizsgálat tisztázta volna szakmailag az esetet, már elhangzott egyfelől, hogy az egészségügyi reform első áldozata távozott el, másfelől pedig hogy a reformot opponáló magatartás a halál oka. Azután kiderült, hogy – túl az egész vita izléstelen voltán – egyik vádaskodás sem helytálló, nem volt elkerülhető a tragikus vég. De a két oldal hívei addigra már – az értékminimum hiányában, emocionális alapon – szajkózták valamelyik álláspontot.

Az értékminimum hiányát fedezhették fel akkor is – maradvány az étellel kapcsolatos kérdéseknél –, amikor a művi meddővé tétel lehetőségét mindenfajta életkori és egyéb korlát nélkül javasolták törvénybe iktatni. Szintén az értékorientált gondolkodás hiánya volt felfedezhető abban az elképzelt törvény módosító javaslatban, hogy vegyék ki a büntethetőség köréből azt az esetet, ha tízenegy–tizenhét év közötti fiatalok – úgymond – kényszer nélkül készítenek magukról-egymásról pornófelvételeket, vagy megengedik, hogy mások készítsenek ilyet róluk.

Nemcsak a keresztény erkölcs, hanem bármilyen világnézet talaján állva hasonlóan kell megítélni – éppen erről szól az értékminimum – ezeket a kérdéseket. Ide tartozik a szélsőségekkel kapcsolatos egyértelmű magatartás kérdése, a mindenfajta kirekesztéstől, előítéletességtől való elhatárolódás is.

A drogfüggőség megfelelő kezelése is nehéz lecke. Jól példázta ezt az egyik vezető szakember, Topolánszky Ákos református lelkész tevékenysége. Ismételten beszorult két tábor közé, mert nem ideológiai, hanem szakmai alapon, a gyógyítás értéke alapján közelíti meg a kérdést. Ezért, bár közel áll a konzervatív gondolkodáshoz, nem a szigorú jogi utat, hanem az elterelést, a gyógyító együttműködést preferálja. További mai gond,

► FRENKL RÓBERT

MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ

1%

Technikai szám: 0035

www.evangelikus.hu

É L Ő V Í Z

Őskeresztény úti áldás

A 4. századból
fennmaradt, ír nyelvű
Szent Patrick-kódex
alapján

Krisztus-hívőnek, kereszténynek lenni az anyaszentegyház bármelyik ágazatában – tehát a világökumenében – annyit jelent: ha hosszú és nehéz útra indulunk, teljes szívünkkel rábizzuk magunkat, életünket és jövőnket Isten gondviselő irgalmára, Krisztus Urunk végtelen kegyelmére.

Egy ilyen hosszú és nehéz útra indulás természetesen azt is jelenti, hogy saját magunkat is gondosan előkészítjük, szüntelenül éberek vagyunk, és nem félünk az erőfeszítéstől. A keresztény hívő embernek azonban minden ilyen nehéz úton valami csodálatos többlet is van, amely másoknál hiányzik. Közelebről az, hogy félelmek és minden bizonytalanság nélkül rábízhatja magát az irgalmas Istenre, Krisztus Urunk végtelen kegyelmére! Legyen szó akár egy veszélyekkel teli földi útról, akár pedig gyorsan lepergő, egész földi életünkről!

Az alább közölt csodálatos „úti áldást” a 4. századból – tehát még az őskereszténység legutolsó időszakából – reánk maradt, ír nyelvű kéziratos kódexben fedezték föl. Azóta a világ, az ökumené egyházaiban számos nyelvre lefordították. Az alábbi, magyar nyelvű változata az egyik régebbi, német nyelvű fordítás alapján készült, és az Erős Vár című amerikai magyar egyházi lapban jelent meg 1994-ben.

Úti áldás

Az Úr legyen előttem,
hogy a jó utat mutassa neked.

Az Úr legyen melletted,
hogy téged karjába zárjon,
és megvédjen a veszedelmektől.

Az Úr legyen mögöttem,
hogy megvédjen
a Gonosz cselvetésétől.

Az Úr legyen alattad,
hogy felfogjon, ha leesel.

Az Úr legyen tebenned,
hogy megvigasztaljon,
ha szomorú vagy.

Az Úr legyen körülöttem,
hogy megvédjen, ha mások
rád rontanak.

Az Úr legyen fölöttem,
hogy megáldjon téged!

Így áldjon meg téged
a jóságos Isten,
ma, holnap és minden időben!

■ Közli: D. DR. NAGY GYULA

SEMPER REFORMANDA

„Íme, az én Istenem nekem, méltatlan és elkárhozott embernek minden érdemem nélkül, tiszta és ingyen könyörületből odaadta Krisztusban az igazság és üdvösség teljes gazdagságát, úgyhogy többé egyáltalában nincs szükségem semmi másra, csak hitre, amely hiszi, hogy ez így van: tehát ennek az Atyának, aki felbecsülhetetlen gazdagságával elhalmozott, miért ne tennék meg szabadon, derűsen, teljes szívvel és önként mindent, amiről tudom, hogy tesszik, és kedves ölelte?”

► Luther Márton: Értekezés a keresztény ember szabadságáról (Pröhlé Károly fordítása)

HÚSVÉT ÜNNEPE UTÁN 3. VASÁRNAP (JUBILATE) – 1Pt 2,11–20

Jövevények és idegenek

A VASÁRNAP IGÉJE

tol azonban idegeneknek és jövevényeknek nevezi címzettjeit. Azt sokszor felvállaljuk, hogy vándorok vagyunk e földi életúton – „Valamitől mi mindig búcsuzunk” (Reményik Sándor). Az idegen-ség azonban valami mást is jelent, valami egészen más viszonyt.

„Naponta a világon milliókat költenek arra, hogy az emberek nevensenek. Pedig a legtöbbnek arra lenne szüksége, hogy sírjon.” Talán Füle Lajos írta ezt az így még túl felszínesnek látszó mondatot a később kiteljesedő, lendületessé váló verse elejére. Ma azonban az ujjongás vasárnapja van. Tudunk-e olyan tartalmat örömet mutatni, amely nem porlad szét sem a nap szikrázó fényében, sem „elalvás előtt még, / Feküdvén, mint a város, / Fáradság, tisztaság / Hús boltja alatt némán” (József Attila), amikor szembeülnünk magányunkkal, mulandóságunkkal és korlátainkkal?

„Nem ti választottatok ki engem...” – mondja Jézus (Jn 15,16). A Pásztor hívta el nyáját. Ő gyűjtötte egybe övéit, hogy előttük menjen. Kegyelem az, hogy amikor Jézus követésére szegődünk, nemcsak a demóprogramot ismerhetjük, nemcsak a választási ígéreteket hallgathatjuk meg, hanem átláthatjuk az egész utat. A kis időt, amikor látjuk Jézust, a másik kis időt, amikor nem láthatjuk őt. Ismerhetjük az utat, amely átvezet a hatalmasok uralmán keresztül, a jók és

méltányosok, illetve a kíméletlenek uralmán keresztül egészen a „meglátogatás napjáig”, Isten uralmának teljességre jutásáig.

Péter az előttünk járó Jézusra, a jó Pásztorra mutat: ő végigment ezen az úton. Nem lehet másként célhoz érni, csak vele. Csak őt követve. Csak úgy, ha ő él bennünk. Ezért mondja Péter: mint idegenek és jövevények. Mert ha Jézus az Atyától jött, és hozzá tért vissza, akkor vele együtt mi is az Atyához tartunk. Akkor nem tartozunk e világhoz.

Nagy változás ez. Főként a személyes kapcsolatok terén. Luther ezért éneklé – én bizony elhalkulok e soroknál –: „Kincsét, életet, / Hitvest, gyermeket: Mind elvehetik... (...) Mienk a menny örökre!” (EÉ 254,4) Anthony de Mello egész könyvet írt erről a változásról *Ébredj tudatára!* címmel. Az elengedésről tanít benne. Érdemes elolvasni.

Nagy változás megy végbe a viselkedés terén is. Amikor Jézus azt mondja Pilátusnak: „Az én országom nem e világból való: ha ebből a világból való volna az én országom, az én szolgálóm harcálnának, hogy ne

szolgáltassanak ki a zsidóknak” (Jn 18,36), akkor nem azt mondja, hogy neki nincsenek szolgálói, vagy távol vannak. Hanem arra mutat rá, hogy az ő országában más a hatalmi rend. Az erős elszenevedt bántást. Ezért mondja a *Hegyi beszédben*: „... tartsd oda másik arcodat is.” (Mt 5,39) A jó Pásztor követve, az ő csapásán haladva, a célba érkezés örömeivel és szabadságával engedelmelkedhetünk minden emberi rendnek: nemcsak a jó uraknak és a méltányosoknak, hanem a kíméletleneknek is.

Bárgyúság? Én inkább avval vívodom, hogy vajon nem felelőtlen-e. Vajon ez a magartás nem a gonoszság malára hajtja-e a vizet? Ha bárgyúság, ha közömbösség, akkor ez igen veszélyes volna. Ha azonban aktív Krisztus-követés, ha tudom, ha látom, hogy nem magam választottam az irányt, hanem Jézus után megyek, Jézus maga lépdel bennem, ha közben Jézus jelei annyira meglátszódnak rajtam, a gyülekezeten, hogy vele együtt bűnbakká leszünk, akkor az élet felé visz ez az út – nemcsak minket, hanem azokat is, akik ezt látva velünk együtt követik a Pásztor.

■ BENCZE ANDRÁS

Imádkozzunk! „Vezess, Jézusunk, / S véled indulunk. / Küzdelemre hív az élet, / Hadd kövessünk benne téged!” (EÉ 443,1) Ámen.

Oratio œcumenica

Szerető mennyei Atyánk! Hisszük és tudjuk, hogy te jól ismered örömeinket és bánatainkat. Tudod a szívünk szándékát már azelőtt, hogy a szó elhagyná a szánkat. Mi most mégis szeretnénk kimondani előtted mindazt, amiért hálásak vagyunk, és azt is, ami terheli a lelkünket. Kérünk, Atyánk, hallgass meg minket!

Köszönjük jóságodat és szeretetedet, amelyet megmutattál és ma is megmutatsz nekünk a te Fiaid által. Köszönjük éltető és gyógyító igédet, amellyel életünket vissza akarod téríteni magadhoz. Nem vagyunk méltók erre a nagy jóságra és szeretetre, hiszen sokszor olyan nagyon földhözragadtan élünk és mozgunk. Észre sem vesszük, mennyire eltérünk a nekünk kijelölt úttól, és belebonyolódunk a földi élet fölösleges és értéktelen folyamataiba.

Bizony sok a hibánk, amely elválaszt tőled, ezért kérünk, hogy szentelj meg minket újra és újra, folyamatosan állj mellettünk, és fogjad a kezünket. Terád tekintve és a te szeretetedből táplálkozva kaphassunk erőt és bátorságot ahhoz, hogy szeressünk a minket körülvevő önzés és gyűlölködés közepette, és megbocsássunk a mindent átható harag és önféjesség ellenére is. Emlékeztess minket szüntelenül, hogy elsősorban a te gyermekeid vagyunk, és csak másodsorban családanyák, apák, gyermekek, dolgozók vagy diákok, vezetők vagy vezetettek.

Köszönjük neked a rendet, amely ebben a világban működik. Köszönjük, hogy nem káoszban és mindent átfogó háborúban kell élnünk ebben az országban. Kérünk, hogy adj bölcs belátást, önzetlen szeretetet és te-

hetséget országunk és a világ vezetőinek, hogy munkájukkal és döntéseikkel jól szolgálhassák a rájuk bízottakat. Nekünk pedig adj reményt és kitartást akkor is, amikor megkeseredünk, vagy igazságtalanságokat kell elszenvednünk.

Könyörgünk egyházunkért is, és kérünk, hogy segíts megtalálnunk a megújulás útját. Bocsáss meg, hogy sokszor nem tudunk hitelesen képviselni téged, és nem merünk evangéliumod szószólói lenni mások előtt. Erősíts meg minket Szentlelkeddel: adj nekünk hitet, bátorságot és éleslátást, hogy te tudj rázni a fölösleges sallangokat, és a tőled kapott szeretet kerüljön a gyülekezeti és a saját életünk középpontjába is. Urunk, újítsd meg egyházadat, és kezd el rajtam! Ámen.

EGYHÁZZENE ÉS IGEHIRDETÉS

Gondolatok az egyházzenei szolgálatról

► Ezen a héten útkereső gondolatokat olvashatnak arról, milyen is lenne az ideális evangélikus egyházzene.

„Kaposvár adott otthont a Magyar Egyházzenei Társaság VIII. kongresszusának március 14. és 16. között. A találkozó résztvevői (...) a különböző énekstílusok szerinti énekvezetés, orgonakíséret kérdéseit tárgyalták.” Így kezdődött a tudósítás hetilapunk március 25-i számában. Azóta motoszkál bennem, hogy az ott elindult gondolatmenetet folytassam. A másik oka e cikk megszületésének, hogy reagáljak a rovatunkban megjelent különböző véleményekre. Nem „nagy bölcsességekről” van itt szó, inkább összegzésről.

Ökumenikus közegben még határozottabban felvetődik a kérdés: melyek azok a tényezők, amelyek objektív, megkerülhetetlen módon meghatározzák az egyházzene jellegét, és melyek azok, amelyek a felekezettől és teológiájától, a gyülekezet nagyságától és jellegétől, a kántor (orgonista, karvezető) képzettségétől és ízlésétől függenek.

Objektív szempont, hogy az isten-

tiszteleten elhangzó ének és zene megfeleljen egyházunk teológiai tanításának, valamint az alkalomhoz illő és megkérdőjelezhetetlen színvonalú legyen – szövegét és zenéjét tekintve egyaránt. Ezt akkor tudjuk leginkább teljesíteni, ha a lutheránus egyházzene évszázados, kikristályosodott kincseiből válogatunk.

Természetesen minden választás és döntés függ a konkrét közösségtől, helyzettől és személytől. Függ a közösségtől, annak hagyományaitól, nagyságától, kor szerinti összetételétől. Természetes, hogy akár egy gyülekezetben belül is minden kisebb csoport más énekeket énekel szívesen. A kántor (és a lelkész) feladata, hogy ismerje ezt a repertoárt, de ismerje az egyház alapénekkincsét is, és úgy alakítsa az ízlést, irányítsa az énekválasztást, hogy egyik szempont se sérüljön.

Alapvető fontosságú, hogy a gyerekek is megtanulják az énekeskönyvi énekeket; ha valaki megfelelő szakmai és emberi felkészültséggel, óvodás- vagy kisiskoláskortól tanítja ezeket, nincs gond a befogadásukkal. Csak akkor tapasztalható idegenkedés, ha az illető maga sem hisz a dologban, a jó zene átütő erejében. A probléma ugyanis az, hogy amit helyette kínálnak, többnyire

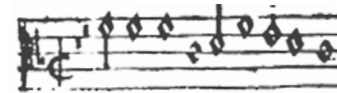
primitívebb is, erőtelenebb is; ráadásul a legtöbb helyen az éneklés is, a gitározás is gyenge lábakon áll.

Sok múlik a helyzeten, az alkalom jellegén is. Mindenfajta zenének meg kell találni a megfelelő helyet; istentiszteletra inkább bevált, klasszikus evangélikus énekeket válasszunk, kötetlenebb alkalmakkor sorra kerülhetnek akár az újabb, kísérletezőbb jellegű dallamok is. Amit nem téveszthetünk szem elől: minden műfajból csakis a legjobbat, a legjobbat!

Minden választás és döntés függ továbbá a kántor képzettségétől, ízlésétől. Különböző technikai szinten lévő muzikusok végezhetnek áldásos munkát; ez elsősorban nem a zenei képzettségtől, hanem a lelkiülettől, az alázatos hozzáállástól függ. De az is fontos, hogy senki ne higgye magáról: nem érdemes, nincs már mit tanulnia. Bármilyen szinten áll is egy egyházzene-sz, mindig van következő lépés, ahová el lehet jutni, csak nyitottság és elszántság kell hozzá. A megújulásra kész személyiség képes erőt sugározni egy gyülekezet számára a zenében és a mindennapi életben egyaránt!

És a legfontosabb gyakorlati kérdés: mitől függ az istentiszteleti énekvezetés és -kíséret? Elsősorban az ének zenei stílusától

CANTATE

Ein feste Burg ist unser Gott

(keletkezési idejétől), szövegétől (dicsőítő-hálaadó vagy bűnbánati jellegű, objektív hangú vagy személyesebb megfogalmazású), metrumától (páros vagy páratlan lüktetésű); másodsorban a gyülekezet és a templom méretétől és attól, mennyire tudják az adott éneket. Zenei szempontból két csoport van: a feszes ritmusú és/vagy táncos karakterű, illetve a szabad(abb) ritmusú, a szöveg lejtéséhez alkalmazkodó dallamok. (Nem mindig könnyű megállapítani, mi hová tartozik; a kottakép megszóllatás nélkül csalóka lehet!) Mindezek a tulajdonságok meghatározzák az ideális tempót és karaktert, amelyet minden éneknél minden alkalommal meg kell találni.

E kereséshez szerettem volna általános szempontokat adni, hogy minden kántor a maga helyén betölthesse hivatalát; hogy az egyházzene – Luther tanítása alapján – igehirdetés legyen!

■ ECSI S ZSUZA

PAKSI HÍVOGATÓ

Halló- és látótávolságra

„Akinél a jó földbe hullott a mag: ezek hallgatták az igét, befogadják, és az egyik harmincszoros, a másik hatvaniszoros és némelyik százszoros termést hoz.” (Mk 4,20) – De vajon mi a föld, mi a tanítás, és mi a termés? Ha végigtekintek a paksi találkozó tervezett programjain, akkor biztos választ csak a tanításról adhatok.

A „tanórák” változatosak: egyházi, társadalomról, kultúráról szólnak. Elmélkedés, szembesülés-szembesítés, szórakozás. De mindenképp: találkozás. Visszatérő résztvevők, ismerősök, barátok találkoznak újra; talán egy év után először. Az újak ismerősök után kutatnak, netán tanítókat keresnek. Esetleg csak azt az egyet, aki nem hiányozhat: Jézus Krisztust. Akinek a tanítása nélkül nincs országos egyház, misszió, iskola, sajtó, nincs zene, kiállítás vagy színdarab.

A különböző intézmények képviselői idén is beszélnek Pakson arról, hogy miként követték a tanítást az elmúlt egy évben. Megvitatják, hogy milyen eredmények vannak iskoláinkban, egyházunk-

ban; hogy miként békélnek meg egymással a családtagok, a különböző kisebbségek, felekezetek, és hogy lesz-e megbékélés a társadalomban.

A találkozó nem lenne teljes művészek nélkül. Aki ismeri *Szita István* festőművész képeit, örömmel fog elmélyedni az ismert vonásokban, ábrázolásokban. A többiek számára egy felfedező világ várat magára. A zene- és énekarok a különböző koroknak és a világ más részeinek a zenéjét szólaltatják meg templomban, sportszarnokban vagy szabadterén. A SZÉF Alapítvány társulata a tékozló fiúval szembesít; *Paál Gergely* rendezésében láthatjuk majd egy középkori pizai professzor drámáját, amely több évszázad után is nekünk, rólunk szól: mi magunk vagyunk a fiúk, az apák, a testvérek.

A tanítványok tehát ismét összegyűlnek Pakson, hogy hallják a tanítást. Hogy a föld jófajta fekete vagy agyagos lesz-e, az nekikára kiderül.

■ VERES ÉMESE-GYÖNGYVÉR

Új országos munkaág létrehozásáról tárgyaltak

A Magyarországi Evangélikus Egyházban két népfőiskolai projekt működik: a Tessedikkel a XXI. Századba – Második Esély Népfőiskola Szarvason és a Zsivora György Népfőiskolai Alapítvány Sárszentlőrincen. Most van alakulóban a harmadik: a Kiskőrösi Evangélikus Egyházközösség nemrég kezdte el szervezni felnőttképzési projektjének a pályázati előkészítését.

A népfőiskolai projektek vezetőiben felmerült a gondolat, hogy uniós pályázati program keretében létrehozzák az országos evangélikus felnőttképzési munkaágat. Mivel mindhárom helység a Déli Egyházkerület területén van, *Gáncs Péter*, a kerület püspöke fogadta hivatalában a tervezett új munkaág létrehozásáról tárgyaló feleket április 17-én. *Lázár Zsolt*, a szarvasi népfőiskola projektvezetője, *Kocsis István*, a sárszentlőrinci alapítvány titkára és *Lupták György*, a Kiskőrösi Egyházközösség igazgatója lelkésze találkozott *Bogdányi Gáborral*, az Országos Egyházi Iroda uniós pályázatokért felelős munkatársával, valamint *Mihályfi Mártával*, a Magyar Népfőiskolai Társaság főtítkárával.

Az új országos munkaág beindításának fő célja a ma még kevesek által ismert felnőttképzési formák népszerűsítése és a gyülekezetekben betöltött szerepüknek a növelése egy felnőttoktatási és népfőiskolai hálózat kiépítésének a segítségével. A tervek szerint a másik két egyházkerületben is elkezdik keresni az aktív felnőttképzési munka megszervezésének lehetőségeit. Az evangélikus alapítású népfőiskolák hálózatosodása a Magyar Népfőiskolai Társaság szakmai támogatásával valósul meg.

■ P. G.

Déli harangszó

Április 30. és május 6. között minden délelőtt a lajoskomáromi evangélikus templom harangja szól a Kossuth rádióban. A község nevét az alapító, *Baththyány Lajos* herceg után kapta, aki 1802-ben mintafalunak tervezette meg a települést. A templom a hívek adományából 1817-től 1822-ig épült. Harminc méter magas tornyában három harang lakik. A délidőben megszólaló 461 kilós harang *Schaudt András* pesti öntödéjében készült 1836-ban.

► Forrás: RTV Részletes

Evangelikus polgármesterek és képviselők találkozója

◀ Folytatás az 1. oldalról

Nagy Gábor Tamás kiindulópontként leszögezte, hogy az állam, az egyház, a politika, a vallás és a gyülekezeti élet konkrét személyekben kapcsolódik össze a gyakorlatban. Divatos korszaknak nevezte azt a tendenciát, amely megpróbálja szétválasztani a személyiség különféle aspektusait. Az egyház nemcsak falak közé szorított hitéleti intézmény, hanem olyan szerves része a közéletnek, amelynek a legtöbb társadalmi kérdésben érvényes megnyilatkozásokat kell tennie a saját etikai és világnézeti értékrendje alapján.

házak szükségszerű társadalmi szerepvállalásával kapcsolatban több témát is említett, példaként pedig a szociális problémákra és az egészségügy helyzetére tért ki részletesebben.)

Az egyház és az állam viszonyának legkritikusabb pontjaként emelte ki az egyháznak az államtól való anyagi függetlenségét. Rámutatott, hogy az állami támogatás mértékének nem lenne szabad változnia attól függően, hogy melyik politikai erő jut hatalomra – arra kell törekedni, hogy jogszabályokban legyen biztosítva az állami támogatás automatizmusa, amely vitán felül áll, és kiszámítható.

FOTO: HORVÁTH-HEGYI OLIVER

A polgármester felhívta a figyelmet (*képiünkön*) a közéleti véleménydiktatúra veszélyére – amely szerinte a múlt rendszer vallásellenes módszereinek kifinomultabb változata –, és azzal érvelt, hogy amikor az egyház társadalmi, közéleti, etikai kérdésekhez szól hozzá, akkor a véleménydiktátorok a politikába való beavatkozás vádjával támadják. Álláspontja szerint ezek a módszerek sikeresek a közéletben, ezért az egyháznak ma bátorságra van szüksége ahhoz, hogy küldetését – az evangélium széles körben való hirdetését – teljesíthesse, mivel „a politika rátelepszik az egyházakra, és beavatkozik a vallás dolgaiba”.

Pröhle Gergely, a Magyarországi Evangélikus Egyház országos felügyelője előadásában kulcsfontosságúnak nevezte, hogy milyen témákhoz szól hozzá, és milyen javaslatokkal áll elő az egyház a közéletben, s hogy a közügyekben való aktív részvétele során miként tartható fenn és egyeztethető össze az egyház kétféle legitimitása: a földi és az égi. Vannak olyan társadalmi témák, amelyekhez az egyháznak hozzá kell szólnia, és szilárd értékrendje alapján meg kell fogalmaznia határozott álláspontját – hangsúlyozta *Pröhle Gergely*. (Az egy-

gyértelmű kritériumok alapján történik. Az országos felügyelő nem győzte eléggé hangsúlyozni, hogy az egyház jövőjét nem lehet attól függővé tenni, hogy melyik politikai oldal miként viszonyul az egyházakhoz. Elengedhetetlenül fontos az államtól való függés csökkentése a hívek nagyobb mértékű anyagi áldozatvállalása révén, amely az egyház belső minőségbiztosításának is alapját képezné (azaz ha a hívek több pénzt fordítanak egyházközösségük ügyére, több joggal kérhetik számon, hogy milyen minőségű munka folyik a gyülekezetben).

Az előadásokat fórumbeszélgetés követte, amelyet *Buday Barnabás* arnóti lelkész moderált. A beszélgetés során a térség polgármesterei és képviselői a pártpolitikai szempontokon messze túlmenedelve leginkább azzal kapcsolatban tapasztalataikat osztották meg egymással, hogy helyi szinten miként érvényesíthető a vallásos-etikai értékrend a településvezetésben, valamint hogy közügygazdálaltási tisztségviselőként miként segíthetik elő a gyülekezetek építését. A tervek szerint a jövőben további hasonló találkozókra kerül sor.

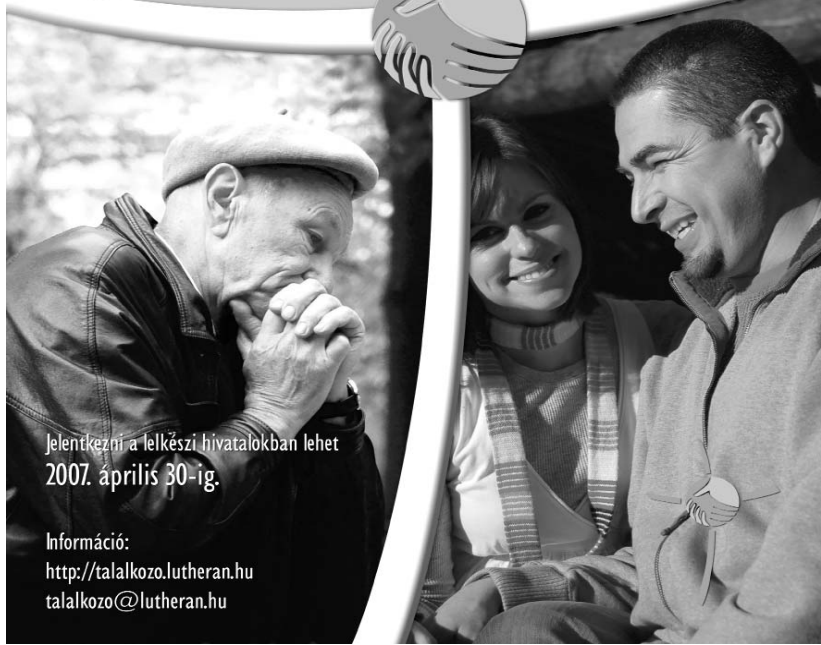
■ PETRI GÁBOR

BÉKESSÉG NÉKTEK!

5. Országos Evangélikus Találkozó Paks, 2007. június 22-23.

Jelentkezni a lelkesítő hivatalokban lehet 2007. április 30-ig.

Információ: <http://talalkozo.lutheran.hu> talalkozo@lutheran.hu

Pünkösöd-adventi remények: talán mégsem esik ki a Ferencváros

► Az elmúlt év augusztusában *Fabiny Tamás* kollégám szellemes publicisztikát írt ebben a rovatban *Hajrá, Fradi – avagy az alulmaradás képessége* címmel. Most úgy tűnhet, visszaköszön az örökzöld kérdés: mi lesz a Ferencvárossal? Az aktualitást nem a Fradi labdarúgócsapatánál bekövetkezett edzőváltás adja, hanem az a váltás, változás, amely egy másik – kevésbé ismert – csapat, a ferencvárosi evangélikus gyülekezet élén történt. A korábbi címet akár így is áthangszerelhetjük: „Hajrá, Fradi – avagy a megmaradás esélye”. A keserves történet egy fővárosi gyülekezet kálváriája, de tanulsága messze túlmutat a IX. kerület határain.

A krízissel kapcsolatban a következő, nem szokványos felhívás jelent meg a Fraternet levelezőlistán:

Kedves Lelkeszek és Nem Lelkeszek!
Arra szántuk el magunkat, hogy a budapest-ferencvárosi gyülekezetet nem hagyjuk eltűnni a magyar evangélikus térképről. Szeretett elődöm, *Szabó Juli* után, aki rengeteg energiát fektetett ebbe, most rajtam a sor, hogy megpróbáljam összegyűjteni a gyülekezet tagjait. Ezért tisztelettel kérem, hogy
– aki tud arról, hogy valaki a gyülekezetéből Ferencvárosba költözött,
– aki ismer olyat, aki ott lakik,
– aki szeretne oda költözni,
– aki szeretne pártfogója lenni ennek a kis csapatnak,

szóljon, keressen, hívjon! Az istentisztelet helye: IX., Gát utca – Thaly Kálmán utca sarok, katolikus templom. *József Attila* szülőházával szemben. Ideje: vasárnaponként 11 óra. A lelkesző telefonszáma: 20/824-2158.

A *Baranka Gyuri*-féle „körimádság a gyülekezetekért” mozgalomból Ferencváros most hadd kérjen még egy porciót!

Erős vár a mi Istenünk.
Hajrá, Fradi!

Köszönettel: *Koczor Tamás*

Talán nem felesleges néhány kevésbé közismert tény felidézni a Ferencvárosi Evangélikus Egyházközösség legújabb kori történelméről. Bizony, nem csak a fociklubnak lehet sajátos „szenvédestörténete”.

ÉGTÁJOLÓ

A gyülekezet katasztrófális műszaki állapotba került kis templomában (Thaly Kálmán u. 28.) 2001. december 21-én tartották az utolsó istentiszteletet. A romos épületet 2002. szeptember 7-én lebontották. Azóta a ferencvárosi evangélikusság (a népszámláláskor 1422 fő vallotta magát evangélikusnak a kerületben) bizonyos tekintetben hajléktalan. Bár, példamutató ökümenikus gesztussal, katolikus testvéreink – immár hatodik (!) éve – helyet biztosítanak az evangélikus alkalmaknak, végső soron a gyülekezetnek nincsen saját lelki otthona.

Az evangélikus közösség terve és reménye az volt, hogy egy-két éven belül az egykori templom helyén, valamint a közegyházi támogatással megvásárolt szomszédos telken, külső befektetők segítségével, felépül az a nagyszabású garzonház, amely az idős lakók mellett ott-

hont ad majd az új templomnak, lelkészlakásnak és egyéb szükséges gyülekezeti helyiségeknek is.

A beruházás körül azonban rengeteg finanszírozási, tervezési bizonytalanság támadt. Emiatt az ünnepélyes alapkövetelre csak 2006 (!) június 2-án került sor. Lapunk az eseményről finom iróniával *Nagy álmok álmodói* címmel számolt be...

Újabb bizonytalanság miatt a tényleges alapozási munkálatok beindulása csak a közeljövőben várható, a használatbavétel pedig, optimális esetben, 2008 végére esedékes. A Borostyán Idősek Garzonházáról bővebb információt találhatunk a projekt honlapján, a www.borostyanhaz.hu címen. Telefonon is kérhető tájékoztatás az 1/460-9474-es budapesti számon.

Addig is, amíg a remélt beruházás megvalósul, halaszthatatlanná vált a hontalan gyülekezet újraszervezése, mivel ez a létbizonytalanság éppúgy felőrölte az eddigi lelkesző egészséget, mint a gyülekezet amúgy is törékeny közösségét. Így *Szabó Julianna*, az egész projekt megálmodója betegszabadságra került. Egy teljes munkaévre *Koczor Tamás* kapott helyettes lelkesítő megbízatást.

Ez alatt az idő alatt szembesülnünk

kell a megkerülhetetlen kérdéssel: vajon kinek épül a korszerű gyülekezeti „kombinát” a főváros kilencedik kerületében? Kissé drasztikus próféta képpel élve: összegyűjthető-e még a szétszóródott „csontok”, életre kelthető-e még Ferencváros evangélikus népe?

Tisztában vagyunk azzal, hogy mindehhez nem elég a lelkesítő szervezőképesség, kevés az emberi lelkesedés. Csak a nagybetűs Lélek gyűjt össze és elevenít meg! Pünkösöd adventjének idejét éljük, már csak négy hét az egyház születésnapjág. Hála Istennek: még van gyertyatartó, benne kormos kanócú gyertya... „Csak” az égi szent lángra várunk! Nemcsak Ferencvárosban aktuális a könyörgés: „Veni Creator Spiritus”...

Gáncs Péter püspök Déli Egyházkerület

Győri testvérkézfogó

Dr. Miloš Klátik, a Szlovákiai Evangélikus Egyház fél éve hivatalban lévő egyetemes püspöke *Itt és Jánosnak*, egyházunk elnök-püspökének meghívására április 18-án látogatást tett Győrben, a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület püspöki hivatalában. Az egyházvezetők a nyílt, testvéri megbeszélésen kölcsönösen tájékoztatták egymást egyházaik helyzetéről és az aktuális kérdésekről. Érintették a rendezésre váró témákat is, és megfogalmazták azt a szándékukat, hogy a jövőben rendszeresen találkozzanak a két egyház vezetői.

Az evangélikusok támogatására szólítanak fel az olasz katolikus egyház bírálói

A „klerikális offenzívába és az állam passzivitásába” belefáradt világi értelmiségiek és egyházi kontesztátorok felszólították az olasz állampolgárokat, hogy a jótékony célokra szánt adószázalékukat a katolikus egyház helyett a valdens evangélikus egyháznak adják.

Az erről szóló két felhívást a *MicroMega* című világi folyóirat internetes portálján helyezték el múlt csütörtökön, miközben a valdens egyház is megindította ideit, „nyolc ezrelék” elnevezésű kampányát. Az olasz törvények értelmében az állampolgárok ennyit adhatnak adóikból karitatív célokra az államnak vagy valamelyik egyháznak. Az olasz pénzügyminisztérium adatai szerint 2006-ban 220 ezren adták 8 ezreléküket a valdenseknek, holott csak mintegy 13 ezer főt számlál a kicsiny protestáns egyház.

A „laikusok” felhívását olyan hírességek írták alá, mint *Dario Fo* Nobel-díjas író és felesége, *Franca Rame* színésznő, *Umberto Eco* író, *Paolo Flores d'Arcais* filozófus, egykori 1968-as diákvezér, illetve *Michele Santoro*, *Ferzan Özpetek*, *Mario Monicelli* és *Bernardo Bertolucci* filmrendező. A felhívás valamennyi demokratát a valdens egyház támogatására szólítja fel, mert a közösség „mindig megvédte az egyéni szabadságjogokat”. Az egyházi személyek azzal vádolják a katolikus klérust, hogy „egyre inkább arra használja fel hatalmát és befolyását, hogy beleszóljon az állam politikájába”.

► MTI

Újraavasztották a Mazsihisz elnökét

Feldmájér Péter választotta újabb négy évre a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége (Mazsihisz) elnökének a szervezet választási közgyűlése múlt vasárnap Budapesten. *Feldmájér Péter* 103 szavazatból 87 támogató voksot kapott. „Nem dicsőségért, nem pénzért, nem hatalomért fogok küzdeni, hanem a magyarországi zsidóság jövőjéért” – mondta a régi-új elnök megválasztását követően.

A szövetség eddigi ügyvezető igazgatóját, *Zoltai Gusztáv*ot is újabb négy évre megerősítették tisztségében. *Zoltai Gusztáv* 101 szavazatból 84 támogató voksot kapott.

A szövetség közgyűlése két alelnököt választott. Alelnök lett *Herczog László* és *Krausz István*, akit a testület ülésén javasoltak a posztra.

► MTI

HIRDETÉS

Meghívó asszonyhétvégére

A Női Missziói Szolgálat *asszonyhétvégét* rendez május 10–13. között Révfülpön, az Ordass Lajos Evangélikus Oktatási Központban *Ora et labora – Imádkozzál és dolgozzál!* címmel.

A bencés szerzetesektől kölcsönzött jelmondat szolgál mottóul annak az alkalomnak, ahol az előadók segítségével megvizsgáljuk, miként munkálkodhatunk Krisztus értékrendjének megfelelően családi kapcsolatainkban, egyházunkban országunk gazdagodására, európai testvéreink épülésére. A napokat a reggeli és esti evangélizáció fogja keretbe.

Előadók többek közt: *Inge Gehlert*, a bajor nőszövetség elnöke; *Szabó György* egyházkerületi felügyelő; *Ékes Ilona* országgyűlési képviselő és *Tamáty Tamásné* lelkész.

Gyermekmegőrzésről gondoskodunk! Részvételi díj felnőtteknek: 11 000 Ft. Jelentkezni – a munkaszüneti napok miatt – május 3-ig lehet a következő címen: MEE Női Missziói Szolgálat, 1450 Budapest, Pf. 21. Tel.: 20/824-2791; e-mail: marta.pinter@lutheran.hu.

HIRDETÉS

Meghívó férfikonferenciára

Piliscsabán, a Béthel Missziói Otthonban június 8-tól 10-ig, péntek déltől vasárnapig férfikonferenciát tartunk. Evangélikus, református és római katolikus vallású előadókkal járjuk körül a férfilélek rejtelmeit, és keressük a szolgálat területeit. Az előadásokon kívül lesz fórum, áhítat, gyalogtúra és íjászat.

A hétvégére való tekintettel különösen várjuk *apák és fiak* jelentkezését. Részvételi díj: 4400 Ft (szállás és teljes ellátás) + 400 Ft ágynemű-használati díj. Egy-napos részvételre is van lehetőség! Mindenkit szeretettel várunk!

Jelentkezés *Koháry Ferenc* férfimissziói referensnél (9155 Lébény, Iskola u. 2.; tel./fax: 96/360-013; egyházi mobil: 20/824-7122; e-mail: kohary@internet.hu) vagy az Evangélikus Missziói Központ címén (1164 Budapest, Batthyány Ilona u. 38-40.; tel.: 1/400-3057; egyházi mobil: 20/824-5841; e-mail: evmis@lutheran.hu).

A részletes program letölthető a <http://misszio/lutheran.hu> honlapról.

EGY EMBER, AKI HALLÓVÁ TETT BENNÜNKET

Károli Gáspárra emlékeztek Göncön

► „Maga az Isten szólalt meg ékes, magyar nyelven azt követően, hogy Károli Gáspár a mi nyelvünkre fordította le a Bibliát. Hallóvá tett bennünket” – mondta *Tőkés László* Király-hágó melléki református püspök Göncön, a Károli Gáspár-napok keretében megtartott ünnepélyes istentiszteleten múlt vasárnap.

A bibliafordító életének három legfontosabb települése, vagyis Gönc, Vizsoly és Nagykároly összefogásával immáron hetedik alkalommal rendezték meg a Károli Gáspár-napokat. Ez alkalommal Gönc, vagyis az a város volt a házigazda, ahol Károli – wittenbergi, majd svájci tanulmányok után – 1563-tól lelkészként szolgált Istent és népét, és ahol 1591-ben el is temették. Itt alkotta meg nagy művét, azaz itt fordította le magyarra a teljes Bibliát, amelyet a szomszédos Vizsolyban nyomtattak ki 1590-ben. Jövőre Károli szülővárosa, Nagykároly, egy

esztendővel később pedig Vizsoly ad majd otthont az ünnepségnek. (A történetírók szerint Károli Gáspár valószínűleg 1526 és 1530 között született.)

A gönci ünnepség előrendezői csütörtökön nyelvtanári konferenciával kezdődtek, pénteken pedig tanulmányi versenyekkel folytatódott. A *Mádl Ferenc* korábbi köztársasági elnök fővédnökségével megtartott főrendezőny szombaton indult, és *Ódor Ferenc*, a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei közgyűlés elnöke nyitotta meg a helyi református templomban. Kijelentette: az ünnepség nemcsak azokat a településeket fogja össze, amelyek Károli életéhez köthetők, hanem egyúttal az egy nyelven beszélő embereket is.

A megnyitó után a bibliafordító, valamint a hazai reformáció kezdeti időszakára emlékező tudományos előadások következtek. Másnap – azaz vasárnap – az ígértetést *Tőkés László* református püspök tartotta az ünnepi istentiszteleten. Beszédében kiemelte: a mai ember süket és néma, mert nem hallja meg Istent üzenetét. Mint fogalmazott, még a próféták is kivestek e világból. „De ha elnémulnak a

próféták, akkor helyettük a köveknél kell szólítani azért, hogy felelősséget bennünket Isten igazára” – mondta. *Tőkés* szerint Károli korában sem volt jobb a helyzet, hiszen abban az időben az emberek többsége nem ismerte az ígét, mert a Bibliát csak latinul lehetett olvasni. Ezért volt nagy jelentőségű a reformáció megjelenése, hiszen az emberek kezébe saját nyelvükön íródott Bibliát adott.

„Napjaink kommunikációs válságában megint nem halljuk az ígét. A világ zaja elnyomja Isten szelíd szavát. De a nemzet is éppen olyan szétszakított állapotban van, mint Károli korában. Ebben az állapotban segíthet-e más, mint az, hogy visszatérünk az ígéhez, visszatérünk Károli nyelvéhez, hiszen neki köszönhető, hogy az Isten megtanult magyarul. Nagy kincs ez, amelyet ápolni, védeni kell” – mutatott rá prédikációjában *Tőkés László*.

A Károli Gáspár-napok rendezvénysorozata április 23-án, hétfőn a gönci pálos kolostorhoz szervezett gyalogtúrával zárult.

► JESZÓ ÁKOS

Csak kevés katolikus papból lesz házas

Az utóbbi negyven év alatt „mindössze” hatvankilencezer katolikus pap vált ki a római katolikus egyházból azért, hogy házasságot köthessen – írja friss számában a *La Civiltà Cattolica* című jezsuita folyóirat a Vatikán adataira hivatkozva. A lap szerint közülük tizenegyezer-kétszázán később megbánták lépésüket, és vagy a válás, vagy pedig házastársuk halála után újból a papi hivatásnak szentelték magukat.

2000 és 2004 vége között 5380 katolikus pap fordított hátat az egyháznak; ez kevesebb mint egy százalék a világ különböző országaiban szolgáló papoknak. A papokra vonatkozó kötelező nőtlenség, a cölibátus ugyan változatlanul érvényben van, ám az egyház magatartása az utóbbi időben „megértőbbé” vált ebben a kérdésben – írta a *La Civiltà Cattolica*.

► MTI

Vatikáni állásfoglalás a megkeresztelés nélkül elhunyt csecsemők megváltásáról

Alaplatannak nyilvánította a katolikus egyház azt az elképzelést, hogy a megkeresztetlenül elhunyt csecsemők lelke a pokol tornácára jut, és nem részesülhet a megváltásban.

A limbus, más néven a pokol tornáca „a megváltás indokolatlanul korlátozott elképzelését” tükrözi – áll a Vatikán Nemzetközi Teológiai Bizottságának pénteki állásfoglalásában, amelyet *XVI. Benedek* pápa is jóváhagyott.

Elhunyt a messiási író • *Shlomo Drori* életének 87. évében elhunyt az izraeli Haifában. A berlini zsidó családban 1936-ban született *Drori* már betöltötte hatvanadik életévét, amikor eljutott a Jézusba vetett hitre, és elfogadta őt Megváltójának és Messiásnak. Ezzel élete alapvető fordulatot vett, ekkor kezdte írói tevékenységét. Első könyve *Az édentől a paradicsomig* címet kapta. Ebben Isten üdvtervéről elmélkedett. A könyv a német Brunnen Kiadónál jelent meg. Más művei közül kiemelkedik *A Dávid-csillag alatt – Messiási zsidók sorsa*, illetve az *Ahol a tej és a méz folyik* című könyve.

► MTI

Halálra kínzott vértanúk

Egy fanatikus kisebbség örült tettének nevezte *Tarcisio Bertone* olasz bíboros, vatikáni államtitkár (kormányfő) három keresztény törökországi meggyilkolását.

„A kereszténységnek sajnos még napjainkban is vannak vértanúi” – mondta, majd hangsúlyozta: nem szabad megengedni, hogy ez a bűntett veszélybe sodorja a pápa múlt decemberben tett törökországi látogatásának eredményeit, azt a közeledést, amely az egyházfő vizitje nyomán történt a kereszténység és a török nép között.

Karl Lehmann bíboros, a Német Katolikus Püspöki Konferencia elnöke felszólította a török hatóságokat, hogy védjék meg az ország vallási kisebbségeit. A barbár merénylet újabb okot ad a viszonylag kisszámú törökországi keresztény sorsával kapcsolatos súlyos aggodalomra – hangoztatta. A főpap kijelentette: a vallásszabadság azt is jelenti, hogy békés eszközökkel bárki terjesztheti hitét, és a török kormányoknak kötelessége szavatolni e jog gyakorlását.

A tettesek – szélsőséges iszlamista, nacionalista török fiatalok – minden jel szerint azért kínozták meg barbáru, majd gyilkolták meg múlt szerdán az ország délkeleti részén fekvő Malatya városban a Zirve elnevezésű keresztény kiadó két, keresztény hitre tért török, illetve egy német munkatársát, mert a kiadó Bibliát, szoltárszövegeket és füzületeket árusításával is foglalkozott, és ezt a gyilkosok a kereszténység erőszakos terjesztéseként fogták fel.

► MTI

Keresztény egyetemi napok

Balról jobbra: Várszegi Asztrik, Szűcs Ferenc, Fabiny Tamás és a moderátor, Süveges Gergő

Istenhit a globalizált világban címmel rendeztek kerekasztal-beszélgetést a keresztény egyetemi napok szervezői, azaz a három történelmi egyház fővárosi egyetemi lelkészei – köztük *Barthel-Rózsa Zsolt* evangélikus lelkész – április 17-én, kedden 19 órakor a Corvinus Egyetem központi épületében. A beszélgetést *Süveges Gergő*, a Magyar Televízió *Híradójának* műsorvezetője vezette. Az először elhangzó személyes, majd a kereszténység társadalomban megélt szerepével kapcsolatos kérdésekre *Várszegi Asztrik* pannonhalmi főpap, *Fabiny Tamás*, az Északi Evangélikus Egyházkerület püspöke és *Szűcs Ferenc* teológiai-professzor, a Károli Gáspár Református Egyetem rektora adott választ. Az egymás számára sem ismeretlen egyházi személyiségek beszélgetése a megszokottnál is közvetlenebb stílusú, elevebb volt; az egészséges humor jó hangulatot teremtett a hallgatóság soraiban. A többnapos rendezvénysorozat vendége volt még *Náray-Szabó Gábor* akadémikus, illetve *Egri László* kézsebesz, lelkipásztor is. A zárosten fölépített az Églégerő gospelkórus.

► HORVÁTH-HEGYI OLIVÉR felvétel

KALME-küldöttgyűlés

A kisebbségi helyzetben lévő európai evangélikus egyházak kommunikációs bizottsága (KALME) április 19. és 22. között küldöttgyűlést szervezett fennállásának harmincadik évfordulója alkalmából Utrechtben és Amszterdamban. Az összesen huszonnégy tagországot tömörítő szervezet, valamint a Lutheránus Világszövetség képviselői megtárgyalták a bizottság jövőbeli feladatait, továbbá megválasztották a következő hároméves ciklus vezetőségét; az elnök Praxedis Bouwman holland újságíró lett. A küldöttgyűlésen egyháznakat Menyess Gyula püspöki titkár képviselte.

FOTÓ: MENYESS GYULA

A JÖVŐ EURÓPÁJA

Nemzetközi projekt a Kossuth-gimnáziumban

► A közelmúltban tizenhat holland diák és két tanár töltött egy hetet a Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnáziumban, a „Palermo projekt” tavaszi találkozóján. Az immár hét éve indult nemzetközi cserekapcsolat külföldi résztvevői Palermo, Nápoly (Olaszország), Ibiza (Spanyolország) és Doetinchem (Hollandia) középiskoláiban.

tartozók együttélését, az idegen nyelvek tanulásának fontosságát és a különböző szakterületeken való használatukat.

A mostani találkozón a diákok már az Európai Unió jövőjével foglalkoztak. A következő kérdések kerültek elő: illegális bevándorlás, álláslehetőségek, integráció és nyelvtanulás, a család szerepe az újrafogalmazás, az erőszak fékezése a társadalomban, úton az egészséges európai társadalom felé, szerves adományozása és szerveskedeleme, a kiotói egyezmény.

A témakörök az európai társadalmak különböző megközelítésű, lényeges problémáit vetik fel; diákjaink abból a szempontból vizsgálták meg őket, hogy milyen jövőt szeretnének felnőttkorukra,

lósításához a diákok egy kérdőívre válaszolva fejtették ki a véleményüket az adott témakörökben. Majd – angol nyelvű – anyagot gyűjtöttek az internetről, illetve könyvtárakban, továbbá a városban idősebb és fiatalabb járókelőket kérdeztek meg azért, hogy minél érdekesebben és színesebben készülhessenek fel a projektet lezáró előadásra.

A négy-négy fős, vegyes csoportok közös munkájának eredményeként a diákok posztereket készítettek, angol-magyar-holland minijeleneteket, interjúkat mutattak be, illetve legfeljebb képes összefoglalót tartottak.

A holland vendégek az iskolában tanórákat látogattak, és magyar társaik családjainál laktak. Így jobban megismerehették mindennapjaikat, szokásaikat, és megköszönhették a hagyományos magyar – köztük szatmári – ételeket. A kötelező feladatok mellett gazdag szabadidős programot is összeállítottak számukra a vendéglátók: együtt kirándultak, közösen látogattak el falumúzeumba, állatparkba, élményfürdőbe, bowlingozni, a búcsúesten pedig a vendégek – nagy lelkesedéssel és örömmel – magyar néptáncokat is tanultak. Megismerkedhettek Budapest, Debrecen, Nyíregyháza és a Hortobágy nevezetességeivel; az utóbbi helyszínen kocsikázásban vehettek részt, lovagolhattak, és láthatták a puszta őshonos állatait.

A következő találkozóra szeptemberben – ugyanilyen létszámban – a Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnázium tanulói utaznak Hollandiába. Egy kis csapat, mely tudatosan építi a jövő Európáját – közösséggé.

■ HLATKY ATTILÁNÉ – KECSKEMÉTI SZUSZA

FOTÓ: RUBÓCKI BELA

s résztvevői minden esetben más-más témakörrel foglalkoznak. 2006-ban a projekt címe ez volt: *Tedd Európát közösséggé*. A fiatalok többek között megvitatták a nőknek a társadalomban betöltött szerepét és annak változásait, a nemzeti parkok és a környezetszennyezés problémáit, a különböző vallási felekezetekhez

vagyis 2020-ra. A holland és magyar történelmi, gazdasági és etnikai különbségek ellenére a résztvevők a lényeges pontok tekintetében azonos véleményen vannak, és fontosnak tartják az Európai Unió együttes fejlesztését és megerősítését.

A tervezett munka gyakorlati megva-

Időutazás hat húron

Kedvelt melódiák és igazi gyöngyszemek a középkortól napjainkig: ezt kínálja a zenekaroknak Szabó Csaba. A huszonéves gitárművész tucatnyi templomban és művelődési házban koncertezik a következő hetekben. A minőséget eddigi díjai – köztük a közelmúltban az olaszországi Paganini gitárfesztiválon nyert elismerése – garantálják.

Szabó Csaba Orosházáról indult, majd Szeged és Budapest érintésével

meg sem állt a bécsi művészeti akadémiáig. A neves professzor, Walter Würdinger, majd Brigitte Zacsek tanítványaként kitüntetéssel szerezte diplomáit a császárvárosban. Játékával megismerkedhetett már nemcsak a magyar, hanem az osztrák, német, dán és olasz közönség is. Mielőtt ismét európai turnéra indulna, hazai városok templomaiban, művelődési házaiban lép fel. A kérdésre, hogy milyen zeneművekkel találkoz-

hatunk koncertjein, a következőképpen válaszol:

– Két programmal járom az országot. Az egyik esten spanyol és dél-amerikai kompoziták temperamentumos, romantikával teli műveit szólamatom meg. A másik műsorban a klasszikus gitárzene évszázadaiba viszem el a közönséget. Az evangélikus mester, Bach alkotásaitól Bakfart Bálint művein keresztül F. Sor melódiáig sok kedvelt darabot meghallgathatnak a koncertek látogatói.

A fiatal művész érdekességekkel, zenetörténeti csemegékkel fűszerezi koncertjeit, melyeken bemutatja féltve őrzött kincsét, a 19. századi (kétfejű) kontragittát is.

■ -ó -ő -A

Koncertidőpontok: április 26.: békéscsabai evangélikus Kistemplom; május 4.: szolnoki református templom, május 5.: kislécszöllési művelődési ház, május 8.: törökszentmiklósi művelődési ház, május 9.: mezőtúri művelődési ház, május 18.: orosházi református templom, május 19.: szarvasi evangélikus Ótemplom, május 25.: dombóvári művelődési ház, május 26.: tamási művelődési ház.

FOTÓ: LASZLÓ JENŐ CSABA

„Lélekápolás mint életápolás”

Gondolatok a balatonszárszói intézményvezetői konferenciáról

► Pályakövetési rendszer a szakképzésben, beilleszkedési, tanulási zavarok megszüntetése fejlesztő foglalkozások szervezésével, a napközi és tanulószobai foglalkozások hatékonyságának javítása... Ha egy iskolában nincsenek meg a személyi feltételek mindezen feladatok ellátásához, akkor több oktatási intézménynek kell összefognia. No de valóban ilyen rugalmasak volnánk?... Talán az említettek közül is kitűnik, hogy gazdag, változatos és néhány témában egymásnak feszülő kérdéseket vitattak meg a résztvevők április 19. és 21. között Balatonszárszón az evangélikus oktatási intézmények vezetőinek konferenciáján.

Mindannyiunkat nyugtalansággal töltött el a közoktatási törvény módosításának tervezete, a nem szakrendszerű oktatásnak az alapozó szakaszra való kiterjesztése. Az Oktatási és Kulturális Minisztérium nem kisebb feladatot állít minden magyar oktatási, nevelési intézmény elé, mint az „egyenlő bánásmód követelményét”. De hála a konferenciaprogram összeállítóinak, az előadók, az intézményvezetők elkötelezettséggel, egységesen képviselték közös, valódi érdekeinket. Ez fejeződött ki érvelésükben, ha kellett, tiltakozásukban is.

„A siker kulcsa az egészség” – hangzott dr. Somhegyi Annamária Hatékony oktatás egészségneveléssel című előadásának tömör, konkrét, gyermek- és iskolaközponti mottója. Az orvos előadó – az Országos Gyermekgyógyászati Központ preventív igazgatója – drámai, de sajnos realitás ösztönözést vázolt fel gyermekeink lelki és fizikai állapotáról. Azonban nem csupán a diagnózis megállapítására szorítkozott. Mint mondta: a mindennapos stressz nem oldható fel a nevelő, a szülő szeretet, megértő, segítő embersége nélkül. Szeretet hiányában nincs testi és lelki harmónia, nyugalom és bizalom.

Gyakran panaszkodunk arról is, hogy gyermekeink keveset olvasnak. Ma már ismerjük ennek az okait is: a kisgyermekkorban elmaradt mesemondás, meselvasás, a bensőséges beszélgetések hiánya áll a háttérben. De minden biztonnal hozzájárul a passzív időtöltés túltengése, az információövező passzív befogadása, érzelmi, értelmi feldolgozatlanlansága is. Ennek elkerülése érdekében egy-két cselekvésre sarkalló jó tanácsot sorolt a doktornő. Mindenekelőtt: legyen megfelelő arányban az érzelmi és jellemnevelés az értelmi neveléssel!

Az Evangélikus Hittudományi Egyetem Gyakorlati Intézetének vezetője, Szabóné Mátrai Marianna és férje, dr. Szabó Lajos, az egyetem gyakorlati teológiai tanszékének vezetője visszatérő vendégei a többnyire Szárszón vagy Révfülöpon tartott intézményvezetői konferenciáknak. A résztvevők ezúttal is örömmel hallgatták őket. Áhítatuk, illetve előadásuk közben e sorok írója eltűnődött, vajon mi gyakorolja rá a nagyobb hatást. A közös ügyünket szolgáló mondanivaló tartalma? A vonzó stílus? A hit mélysége? Avagy közös ügyünk iránti elkötelezettségük? Vélhetően mindegyük együtt. „Lélekápolás mint életápolás” – erről Szabóné Mátrai Marianna beszélt. Érzékeltette, hogy eltérő mértékben bár, de mindannyian betegek vagyunk, és ápolásra szorulunk. Mindkét előadó szót az imádság erejéről.

Az intézményvezetői konferenciák értékes hagyománya, hogy a programban szerepel egy „fórumbeszélgetés” is egyháznak vezető tisztviselőivel. Ez alkalommal sem volt másként. Előljáróban Ittész János elnök-püspök drámai szavakkal vázolta fel a magyar társadalom helyzetét, rámutatva, hogy abban óhatatlanul felértékelődik az egyházi iskolák nevelőmunkája. Mottóként idézte a tudós Schneller István ma is érvényes szavait: „Szeretet nyitja meg a tanítvány szívét.”

Próhle Gergely országos felügyelő az erőfeszítését kérte, hangsúlyozva, hogy az evangélikus oktatás-nevelés mindannyiunk közös ügye és felelőssége. A beszélgetés egyébiránt a legfontosabb, égetően aktuális kérdésekről folyt.

Hasznos és szükséges, hogy egyes tudományágak területéről is időről időre elhangozzanak előadások, időszaki tájékoztatók. Székely András közgazdász, a Semmelweis Egyetem Magatartás-tudományi Intézetének tudományos munkatársa a népességfogyás pszichoszociális háttértényezőiről, illetve a vallásosság és a népességszám kapcsolatáról beszélt referátumában. Kutatások, felmérések bizonyítják korunk paradoxonát, hogy tudniillik a szerzési vágy, az értékesítés, a túlhajszoltság következménye a

FOTÓ: VEGH SZABOLCS

lelki élet diszharmoniója, a közösségek felbomlása, a barátságok megszűnése, az egészségromlás, a korai halál. A vallásosságnak, a hívő közösségeknek, gyülekezeteknek tehát – nem túlzás – életvédő szerepük is van.

Új Zsolt, a Commitment Kft. ügyfélszolgálatának vezetője a Taninform iskolai adminisztrációs és ügyviteli szoftvert ismertette. Meggyőzően érvelt amellett, hogy a szóban forgó programmal megoldható az egységes, gyors, pontos adminisztráció működtetése.

A Magyarországi Evangélikus Egyház Oktatási Osztályának gazdasági szakreferense, Bartha Miklósné a jelenlévőket közvetlenül érintő aktuális gazdasági kérdésekről adott gyakorlati, konkrét segítséget nyújtó tájékoztatást. A konferenciákon közel egy évtizede hallottak a tudósító számára bizonyítják, hogy iskoláinkban folyamatos a fejlődés. Ennek összetevői: tartalmasabb nevelés, a tantestületek és a tanulóifjúság közösséggé kövacsolása, a szakmai, emberi, hívő elkötelezettség, a lelki gazdagodás.

E ponton engedtessek meg a tudósítónak, hogy személyesebb hangra váltsón. Isten kegyelméből immáron kilencedik éve vehetek részt a Balaton-parti pedagógus-csendesnapokon, konferenciákon. Várjuk az újabb találkozást, az évek során közösségé váltunk! Sok mindenben mások vagyunk, de ez így van jól! Mert a másságnál sokkal több az, ami összekapcsol bennünket: hitünk, elkötelezettségünk, szeretetünk tanítványaink és egyházunk iránt. Örülünk egymás sikerének, büszkéek vagyunk óvodáink, iskoláink nevelési eredményeire. Érezük, hogy Isten áldása van közös munkánkban. Gondolom, mindannyiunk számára jelentőséggel bírnak a reggeli és esti áhítatok, a záró istentiszteletek. Miért? Mert ezeknek kisugárzásuk, erejük van. És – noha sokszor gyarlók és kishitűek vagyunk – közös ügyünkért újra és újra kapunk erőt a nekirusgáskodáshoz.

■ KRUG FERENC, az Evangélikus Pedagógiai Központ szakértője

Tarisznyakönyv – Polgár Rózsa kárpitjai versekkel

A XIV. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválra jelent meg Zászkaliczky Zsuzsanna szerkesztésében, a Luther Kiadó gondozásában az a kötet, amely egy 2005. évi – az Evangelikus Országos Múzeum megrendezett – kiállítás anyagát közli: Polgár Rózsa Kossuth-díjas gobelinművész kárpitjai versek kíséretében. Több szempontból is különleges könyv ez. Szép – tartalmában, küllemében egyaránt –, és szépsége simogatja a lelket. A művészek, a szerkesztők pedig mind nők – finomságuk kiemelhet a hétköznapi földhözragadságából. De hogyan is? Erre a kérdésre válaszul álljon itt „recenzióként” Schaffer Erzsébet Úti batyu című, a kötethez írt ajánlása:

Úti batyu

Valahol olvastam, hogy nehézsége miatt a kezdetekben a gobelineket férfiak készítették. A súlyos kárpitok szövésére kizárólag férfiak vállalkoztak. A derék francia kelmefestő, Gobelin mester, kinek – a hagyomány szerint – nevéhez fűződik a képes faliszőnyegek elterjedése, maga is az erősebb nemhez tartozott. S az iparrá lett manufaktúrák szövőmesterei, igen, tudom, jórészt takácok voltak.

De a művészi gobelin készítésénél észrevétlen volt a helycsere. És szükségzerű. Nők ültek a kárpitok elé, s ha végignézem, ma a fonalak művészei, ahogy régen, otthon, a szövőszekek gazdái is, szinte kivétel nélkül mind-mind asszonyok.

Valamit tudnak a nők... Valami fontosat tudnak a titokról...

Egészen kicsi lány voltam, figyeltem egy párt. Mindig együtt láttam őket. A férfi, hivatásos katona. Egyenruhás, mosolytalan, magas, szép ember. A felesége nyúlánk, formás nő, ha kihúzza magát, szeme egy vonalban a férje szemével. Úgy simult rá a férfi ruháiból átalakított szigorú kosztüm, vonzotta a tekintet. Nem csak a férfiakét. Hullámos hosszú szőke haja elterült a vállán. Mindig a férjére nézett, és mindig mosolygott. Egymásba karoltak, akkor is, ha csak álltak valahol. A férfi hallgatott, az asszony nézte őt, és mosolygott. Titok volt körülöttük. Annak a régi kislánynak megfellehetetlen, jóleső titok...

Szeretek idézni egy könyvből. Eszki-mó asszonyok bölcsessége a címe:

„A férfi képes arra, hogy elszakadjon a világtól, hogy elszakadjon az érzésektől, hogy lélektelen legyen, mint egy báb.

A férfi képes arra, hogy hamis örömben lelje kedvét, hogy pénz, hírnév, siker töltsék ki az életét.

A férfi talán le is élne ekként az életét, s csak a halál pillanatában döbbenne rá, hogy valaminek, talán a legfontosabbnak híján volt egész élete során.

A férfi képes erre, de az asszonyok nem.

A férfiakat az asszonyok kötik a világ teljességéhez.

Az asszonyok szeretnek és gondoskodnak, és a szeretet és a gondoskodás megóvja a férfiakat attól, hogy hamis életet éljenek.

Minden asszonynak tudnia kell, hogy az ő szeretete és gondoskodása nélkül elvadulna a Föld.”

A Tarisznia, ez a zsebbe való, ékszer-könyv, asszony-üzenet. Bárhol ütöm fel, akárhová lapozok benne, az. Üzennek a versé szőtt kárpitok, s rímelnék az üzenetekre a titkokból szőtt, érzelmekből csomózott versek.

Valamit tudnak a nők...

Látom a halom nyers fonalat, s még előbb a gyapjút. Egyszer, a Tisza mellett, birkanyíróknak segítettém szétválogatni a juhganéjtól, bogáncstól, sártól szennyes gyapjút. Mondta a gazda, ne finnyáskodj, ne félj, nem tapad mocok a kezedhez, meglátod! Úgy volt. A gyapjúsálak lanolinja lelékött a bőrről minden tisztálanságot. Rózsaszín ujjakkal válogattam a birkák lenyírt gyapját. Hetekig finom, lágy volt a kezem, puha, mint a kisbabák bőre...

Ez a gyapjúból sodort nyers fonál van előttem. Vagy a kenderkóc. A len szállás kötegei. Látom Polgár Rózsa, ahogy megfesti a fonalaikat. Ahogy rajzol. Ahogy a szövőkeret előtt áll... Fegyem egyik bújtatást a másik után... Sorról sorra... Mikor kezd körvonalazódni a kép...? Honnan az a lány hajlat... honnan a kiáltó hiány...

Valamit tudnak a nők... Szeretem olvasni Saint-Exupéry mondatait a Citadellából.

„...aki mindenekfelett a szerelem várásába szerelmes, sohasem fogja megismerni a találkozást... Én azt mentem meg, aki elsősorban nem a tavaszt szereti, hanem egyik vagy másik virág belső rendjét, amelybe a tavasz bezárkózik... Aki nem elsősorban a szerelmet szereti, hanem azt az arcot, amelyet a szerelem öltött magára...

Mert béke csak a világra jött gyermekekből, az elvégzett aratásból, a végre rendbe tett házból születik. Az örökkévalóságból, amelybe az elvégzett dolgok megtérnek. A telt csűrők, az alvó birkák, az összehajtogatott fehérneműk békéje, egyedül a tökéletes békéje, azé, ami, ha egyszer jól elvégeztük, Istennek adott ajándékká lesz. Mert megértettem, hogy az ember teljesen olyan, mint a citadella. Az ember ledönti a falakat, hogy szabadá legyen, de aztán már nem egyéb, mint lerombolt erősség, amely minden világtól felé nyitva van. És kezdődik a szorongás, annak tudata, hogy nem vagyunk. Mindegy miből, csak csinálja igazságát a parázsló venyigéből vagy a nyírásra váró birkából... Az igazságot úgy ássuk, mint a kutat. Az elrövedező tekintet elveszti Isten látását...”

A kárpitok mellé rendelt versek – asszonyok versei. Válogatjuk ritka ajándékot adott. Lassan szabad csak megfejtené, sorról sorra, kárpitról kárpitra...

Imádságkönyvet tart a kezében az olvasó. Úti batyut. Lapjain gyapjúból szőtt, szavakká csomózott imák... ■ SCHÄFFER ERZSÉBET

VII. Evangeliku

► Mindig nagy a kísértés, hogy a szerkesztőségünk által újjára indított „médiaműhely-projekt” állomásait mi magunk méltassuk. Azután minduntalan rá kell jönnünk, hogy „jobban járunk”, ha az értékelő tudósítást a résztvevőkre bizzuk. Így teszünk most is, amikor az alábbiakban – minimális olvasószervezői beavatkozással – közreadjuk a fakultatív feladatot „bevállaló” középiskolások keresetlenül őszinte sorait.
T. Pintér Károly

A hetediken te magad légy!

VII. EVANGÉLIKUS MÉDIAMŰHELY

Kettős jubileum és médiaműhely a soproni líceumban

► Jubileumok éve az ideai a soproni Berzsényi Dániel Evangelikus Gimnáziumban (Líceumban): az alma mater nemcsak alapításának 450. évfordulóját, de az ország első diákönkormányzatának 180 éves fennállását is 2007-ben ünnepli. Ez utóbbihoz kapcsolódtak április 17–21. között a több száz érdeklődő részvételével zajlott jubileumi diáknapok programjai, köztük a VII. Evangelikus Médiaműhely.

A nagy sikerű médiaműhely előző, révfülöpi állomása után merült fel az ötlet, hogy a következő helyszín a hűség városa, a házigazda pedig a líceum legyen. Az évfordulós megemlékezések szerves részeként mintegy negyven meghívott látott vendégül az 1827-ben alapított Deákúti Vármegye utódja, a Líceumi Ifjúsági Diákszövetség. A szakmai programokat az Evangelikus Élet munkatársai

irányították, T. Pintér Károly főszerkesztő és Vitális Judit szerkesztőségi titkár vezetésével. A megjelentek bepillantást nyervehettek a szövetség szerkesztés és – Dobsonyi Sándor olvasószervező jóvoltából – a kéziratgondozás rejtelmeibe, valamint megismerhették az egyház újdonsült internetes ifjúsági oldalát, a myLuthert.

E honlap a révfülöpi találkozó gyümölcse; az ott sebtiben megalakult

„szerkesztőség”, de főként Nagy Bence tervezőszervező munkáját dicséri, aki időt s energiát nem sajnálva dolgozik a portálon. A cél, hogy a myLuther olyan médium legyen evangelikus középiskoláink számára, mely amellet, hogy érdekes, naprakész és fiatalos, értéket is közvetít. A tervek között szerepel egy közös, nyomtatott diákújság kiadása is.

A rendezvény nem jöhetett volna létre egyházunk sajtóbizottsága, az Evangelikus Élet szerkesztősége és a soproni líceum áldozatvállalása nélkül. Az elvetett mag – reméljük – termékeny talajt talál, a visszajelzések tükrében annyi azonban biztos: a jubileumi diáknapok és a médiaműhely egyáltalán nem volt haszontalan vállalkozás...

■ KISS DÁVID

Diák-médiaműhely

Már a tavalyi év novemberében Révfülöpon lezajlott VI. Evangelikus Médiaműhelyre is meghívást kaptak az evangelikus középiskolák diákújság-szerkesztői, az újságírás iránt valamilyen mértékben érdeklődő középiskolások. Ekkor született meg az alapja az Evangelikus diákÉletnek, egy internetes, diákok által írt és szerkesztett újságnak. Az internetes újság a myLuther nevet kapta; a benne megjelenő cikkek az Evangelikus Élet olvasói is láthattak válogatást.

A mostani, VII. Evangelikus Médiaműhely ezt az alapot kívánta megerősíteni, hogy később akár egy – persze képes – ház épülhessen a diákok ötleteiből, írásából, a „kövekből”. További téma volt egy, az evangelikus középiskolákat bemutató, a myLuthert népszerűsítő, nyomtatott újság kiadása is.

A következő médiaműhelyt idén novemberben Balatonszárszón rendezik meg.

■ TÓTH CSEPERKE

A hetediken is ott voltam

Április 18-tól 21-ig (tudom, hogy tudósítást nem kezdünk dátummal, de csak azért is így kezdem) tartott a VII. Evangelikus Médiaműhely. Az Evangelikus Élet című hetilap legénysége és a líceum emberei kitettek magukért, hogy minden rendben menjen, és örömmel jelentem, hogy sikerült.

Ismét sikerült összerántani egy nagyon jó kis bandát, így két konferencia között sem volt időnk unatkozni.

Nos, miről is szólt ez a pár nap? Megpróbálták megtanítani a diákoknak az újságírás játékszabályait (amelyeket természetesen már az első sorban felrúgtam), lehetőség volt más evangelikus iskolák diákjaival ismerkedni, fejleszteni a myLuthert (www.myluther.hu) és szerkeszteni egy evangelikus diákújságot. Kijelenthetem tehát, hogy tartalmasan teltek a napok, annak ellenére, hogy első hallásra félelmetesnek tűnhet a weboldal-fejlesztés és az újságszerkesztés. Nem mondom, hogy könnyű munka, de semmiképp sem unalmas.

■ LOVEANGEL

Csapatépítő feladat – A néma opera-énekesnő című rögtönzött színdarab előkészületei közben

s Médiaműhely

Írásgyakorlat a számítástechnika-laborban – készülnek a másfél flekkes írások. A nyitóesten kisorsolt témacím: globalizáció...

A prezentáció közben válaszol: Nagy Bence, a myLuther felelős szerkesztője (A háttérben Dobsonyi Sándor, az Evangelikus Élet olvasószerkesztője)

Érdekes, sokszor milyen hosszú időbe telik, amíg gyermekkorunk egy-egy történéseit, szülői tiltását megtanuljuk érett módon, „felőtt fejfel” kiértékelni. Hogy miért nem volt szabad hozzányúlni a sütőből frissen kivett süteményhez, hogy miért kellett télen felvennem azt a ronda lila, kötött sapkát, vagy hogy miért épp napközis tábor keretében került sor az úszásktatásra, pedig hogy utáltam minden este hazamenni!

Ez utóbbinak az okára számomra is csak a hetedik médiaműhely tapasztalatai derítettek fényt. Hiszen ha a napközis táborban is minden éjszakát azzal töltök, hogy az emeletes ágy alján ücsörögve a frissen megismert társaimmal csacsogok, valószínűleg semmi erőm nem marad, hogy másnap egyszerre koncentráljak a kéz- és lábtechnikára, és mindeközben még olykor ki is emeljem a fejem a vízből. Attól tartok, újabb hosszú idő elteltével rá fogok jönni, hogy az újságírás legalább olyan komplex feladat, mint az úszás, és hogy akkor, sok évvel ezelőtt, azon a soproni médiaműhelyen valahogy ügyesebben kellett volna beosztani az energiáimat.

De egyelőre nem hibáztatom magam. Elégedett vagyok azzal a tudással, amelyet az *EvÉlet* szerkesztőségének segítségével sikerült elsajátítanom. És ki tudja, milyen hasznát veszem még az itt megszerzett kapcsolataimnak? Mert amikor igazán kell, azért én is nyitva tartom a szemem. Láttam, hogy a társaságnak legalább a fele milyen eredményesen lép túl az éjszakázás fáradalmán. Vagyis egy alapvető újságírói erénnyel ők biztosan rendelkeznek: bírják a gyűrődést.

■ NASZÁDI KATA

Tradíciótisztelet a közösségépítés jegyében

Interjú Tölly Balázssal, a soproni líceum igazgatójával

► Sopron óvárosában kószálva, a Széchenyi téren üldögélve vagy bárhol mást – a köztéren, az épületekben, a házfalakon lévő emléktáblákon – egyaránt tetten érhető a múlt. A régi idők illatát szippanthatja be a látogató akkor is, amikor belép a város patinás iskolája, a Berzsényi Dániel Evangelikus Gimnázium (Líceum) kapuján. Az intézmény az idén ünnepli alapításának 450. évfordulóját.

– Igazgató úr, egy ilyen nagy múltú iskola esetében bizonyára nem lehet könnyű néhány mondatban összefoglalni a kezdeteket, elsőként mégis erre kérem.

– Az evangélikusokból álló városi tanács tagjai főúri patrónusok nélkül, egymaguk szervezték meg az új, protestáns szellemiségű iskolát, elsősorban a városi magisztrátus, a lelkészek és tanítók utánpótlása érdekében. Már az egyház-köztség létrejötte, 1565 előtt, 1557-ben megépülhetett a líceum elődjének tekinthető új, latin iskola Hummel Kristóf polgármester támogatásával, annak telkén, a mai belváros szélén. Az intézményben az évszázadok során azután számos jó nevű pedagógus tanított, illetve neves diákok jártak ide.

A líceum múltjával egyébként az idei évfordulós ünnepségsorozat jóvoltából bárki közelebről is megismerkedhet: összel iskolatörténeti kiállítás nyílik, jubileumi évkönyvet adunk ki, valamint megjelentetjük egykori igazgatónk, Németh Sámuel e témát érintő tudományos munkáját. Ezenkívül terveink szerint ki-kézzbe veheti volt diákunk, Gombocz Endre Botanika című könyvét is reprint kiadásban.

– Mit kell tudniuk az iskoláról azoknak a szülőknek, akik most kívánják beírni ide a gyermekeiket? Mit kínál a mai líceum?

– Jelenleg huszonhat osztályunk van, ezeket összesen több mint hétszáz diák látogatja. A távolabb lakóknak száztíz fős kollégium áll rendelkezésére. Az intézményben nyolcosztályos és négyosztályos képzés is zajlik; a magyar mellett mindkettőben van német nemzetiségi tagozat, a négyosztályos gimnáziumban pedig angol és német nyelvi előkészítő osztály is. Iskolánkban továbbá esti tagozaton is meg lehet szerezni az érettségi bizonyítványt. A jövő tanévtől kezdve pedig reménység szerint elkezdődhet a matúra utáni idegenvezetői szakképzés is.

– A szocializmus évtizedeiben nem lehetett könnyű az iskola helyzete, az államosítás véltetően sokat ártott a Berzsényinek...

– Az iskola elismertsége a nehéz időkben sem csökkent, mindvégig sikerült megőriznie jó hírnevét. Azok is, akik az úgynevezett „állami időkben”, 1948 és 1991 között jártak ide, éreztették, hogy ez az iskola valamiért más, megvannak a maga hagyományai. Az például, hogy az intézmény negyven-ezer kötetes könyvtárát az akkori, marxista igazgató mentette meg az összeköttetései révén, számomra jól mutatja, hogy milyen erős volt – és hadd tegyem hozzá: ma is az – a múlt és a tradíciók tisztelte.

– A régiek megőrzése mellett milyen új hagyományokat igyekszik teremteni az iskola?

– Kezdetektől létező tradíció a deákúti ballagás, ezt mindössze kétszer tiltották be, a szabadságharc után, 1850-ben, majd a huszadik század ötvenes éveiben. A hatvanas évek második felében újjáéledt ez a szokás. Néhány évtizedes múltjával „újnak” számít az úgynevezett „udvari szerenád”, amikor a végzősök tiszteletére diáktársaik énekelnek, majd háromszor megkondul az iskola harangja. A múlt évtől kezdve pedig a

A SZERZŐ FELVÉTELE

tanévzáró istentisztelet gazdagodott egy szép gesztussal: az első sorokban ülő elsős kisdíákok átadják a helyüket a matúrálóknak.

– A jubileumi programokon is érződik, hogy a gimnázium szeretettel várja vissza az öregdiákokat.

– A közösségépítést, az összetartozás érzésének erősítését nagyon lényeges dolognak tartom. Úgy gondolom, hogy szoros emberi kapcsolatok nélkül nem létezhet működő evangélikus oktatási intézmény. Ehhez pedig mindenképp nyitottnak kell lennünk az egyház, azaz a többi evangélikus iskola és a gyülekezetek felé éppúgy, mint a „világra”.

A „régiből berzsényisek” kell, hogy érezzék és tudják, hogy ide tartoznak, az újak számára pedig – a jubileumi ünnepségsorozatnál maradván – fontos, hogy olyan egykori licistákat: lelkészeket, művészeket, sportolókat és tudósokat ismerhessenek meg, akik példát jelenthetnek a számukra. Ők mintegy igazolhatják, hogy a mai bizonytalan világban is léteznek valódi életpályák, vannak olyan emberek, akik rátaláltak a maguk útjára és hivatására, abból élhetnek, amihez értenek, és amit szeretnek.

– Az említett, gyülekezetek felé való nyitottságot bizonyítja, hogy a tanév folyamán tanárok és diákok csoportjai látogatnak el egy-egy egyházakozsághoz.

– Örülünk a vendégeknek, például annak, ha konfirmandusok látogatnak Sopronba, és lehetőségünk nyílik arra, hogy bemutassuk nekik az iskolát. De természetesen tartom, hogy nekünk is „mozdulunk” kell, ha azt szeretnénk, hogy a szülők megismerjék a líceumot. Kell, hogy tudjanak róla: szeretettel és örömmel várjuk a tehetséges evangélikus tanulókat, jöjjenek akár a Dunántúrról, akár az ország más részéből. Másrészt ezáltal is szeretném a lelkészekben is tudatosítani, hogy nyugodt szívvel küldhetik hozzánk a gyerekeket, mert tisztában vagyunk a felelősségünkkel, jól tudjuk: az iskola missziói terület, és nekünk élnünk kell azzal a lehetőséggel, hogy elérhetjük azt a korosztályt, amelyet a gyülekezetekben sajnos nem mindig sikerül megszólítani és Krisztushoz vezetni.

■ GAZDAG ZSUZSANNA

Egy beszélgetés

Vidáman érkezett Nagy Imre, a Magyar Televízió munkatársa Sopronba a VII. Evangelikus Médiaműhely utolsó napjára. Dél előtt egy teljes órát beszélgetett velünk, és mi csodálkozva figyelhettük, hogy egy ilyen sokat megélt ember mindig képes mosolyogni, sőt hinni. De ne szaladjunk ennyire előre.

Azt hiszem, mondhatom, hogy mindannyian izgatottan vártuk ezt a programot. Kíváncsiak voltunk arra, hogy mit mondanak nekünk az „öreg”, akik igazán régóta a szakmában vannak. Hiszen könnyű megtanulni az újságírás szabályait, de igazi tanácsokat tényleg csak azok tudnak adni, akik művelik is e szakmát. Na és akkor megjelent. Besétált közénk a líceum dísztermébe, bemutatkozott, és leült velünk beszélgetni. Arra számítottam, hogy szakmai dolgokról lesz szó, de kellemesen csalódtam.

Mesélt magáról, hogy miért és mióta hisz. Előadóművészként neki állt a világ, az éjszakai élet, a népszerűség: azt hiszem, mindene megvolt. Ő is ezt hitte. Aztán 1983-ban váratlan fordulatot vett az élete. Szívproblémák, irány a kórház. Csak Isten tudhatja, hogyan úszta meg a pacemakert, de megúszta. Ezután csatlakozott egy gyülekezethez, és azóta többször is tapasztalta, hogy az Úr igenis segít és szeret, csak figyelniünk kell rá. Persze őszintének és hűnek kell lenniük hozzá és önmagunkhoz.

Nagy Imrétől hallottam életemben először azt a mondatot, hogy „az újságíró a demokrácia házőrző kutya”. De milyen is ez a kutya? Mi történik, ha megvesztegethető? Ha csak annyit kell tennünk, hogy odalökünk neki egy darab húst, és máris békén hagy minket, akkor már régen rossz házőrző... Inkább legyen csaholó, vad kutya, aki nem adja el magát csak azért, hogy jutalmat

kapjon. Inkább kapjon kevesebbet, de legyen őszinte, mint hogy jutalom fejében alluk fogadjon el.

És hogy milyen fontos ebben a rohanó világban az őszinteség? Ha őszinte vagy, nincs mitől félned. Nem kell rettegned, hogy vajon mikor buksz le, nem kell szégyellned magad, se Isten, se emberek előtt. Nagyravágás, hiúság, exhibicionizmus. Ezekre a tulajdonságokra szükség van, ha életben akarsz maradni, főleg a média

Ha valaki komolyan gondolja... T. Pintér Károly a Magyar Televízió szerkesztő-műsorvezetőjével, Nagy Imrével (jobbra) beszélget – hitről, hivatásról

világában. De ha ezeket a tulajdonságokat beismered, akkor az Úr biztosan úgy rendezi a sorsod, hogy ne sérülj sokat. Mert te ezt megérdemled, feltéve, ha őszinte vagy. Megkapod Istentől a lehetőséget arra, hogy építs, és területet is ad hozzá.

„Az emberi siker nem elég, az írástudó dolga, hogy építsen.” Azt hiszem, ezt a mondatot nem nagyon kellene magyaráznom, mégis megteszem, hiszen köz tudott, hogy imádkozni beszél. Nem az a fontos, hogy népszerűek, közkedveltek legyünk, hanem az, hogy tartalma legyen annak, amit csinálunk. Jó és szép, ha szeretnek bennünket, de érdemljük

is ki a szeretetet, ne csak azért kedveljenek, mert bájosan tudunk mosolyogni.

Ért engem még egy meglepetés Nagy Imrével kapcsolatban. Nagyon figyelmes, nem gondoltam volna, hogy engem, egyszerű diákújságírót is észrevesz. Épp ezért nagyon meglepett, mikor búcsúzásnál odalépett hozzám, és azt mondta nekem, hogy reméli, foglalkozom újságíráson kívül rádiózással is. Mert kellene az ilyen emberek, mint mi,

a médiába. Kell, hogy legyenek olyan emberek, akik vállalják a hitüket, nem azt mondják, hogy hagyjuk a médiát, tele van szennyel. Hanem harcolnak azért, hogy kiszorítsák a nem odaillő dolgokat. Kár, hogy a mai világban minden ártékelődött, hogy már nem olyan fontos a vallás, mint régen. Pedig talán a hit az, ami állandóságot jelenthetne az életünkben. Istenből meríthetnénk újra és újra erőt és hitet a folytatáshoz. Amint Nagy Imre példája is mutatja: sosem késő meg térni, az Úr bármikor tárt karokkal vár minket, és ha kérjük, nem utasít vissza.

■ PANTEA JUDIT

A TE HITED, A TE OLDALAD

myLuther

Evangélikus diákÉlet • www.myluther.hu

ISTENES VERSELOK

Reményik Sándorra emlékeztek Nagyváradon

FOTO: BOTTA DENES

Hetedik alkalommal került sor múlt pénteken a budafoki iskolák között meghirdetett istenesvers-mondó szavalóverseny döntőjére. Tizenöt diák állt ki a templom oltára elé, hogy a Bánffy György és Erdélyi György színművészek, illetve Solymár Gábor helyi lelkész által alkotott zsűri előtt bizonyágát adja jó szavalótudásának.

Bánffy György értékelése elején hangsúlyozta, hogy a jelenlévők mind nyertek. Azok, akik megtanulták *Ady Endre*, *Babits Mihály*, *József Attila*, *Reményik Sándor*, *Juhász Gyula* és *Nagy László* verseit, és azok is, akik végighallgatták a szép műsort. Ezek a versek segítenek szépen kifejezni magukat – mondta a zsűrielnök –, de segítene nekünk istenkeresésünkben is, hiszen költők meg tudták fogalmazni azt, amivel mi csak próbálkozunk: „Uram, (...) békíts ki Magaddal s magammal, / Hiszen Te vagy a Béke.” (*Ady Endre: Imádság háború után*)

Korosztályonként első helyezést ért el, és szép jutalmat kapott *Tóth Nikolett* (Hermann Ottó Általános Iskola, 5. osztály – *Ady Endre: Krisztus-kereszt az erdőn*), *Pendert Gábor* (Rózsakerti Általános Iskola, 7. osztály – *Nagy László: Pirosodik húsvét*) és *Ivánson Gyula* (Budai Nagy Antal Gimnázium – *Ady Endre: Hiszek hitetlenül Istenben*).

A már hagyományosan megrendezett szavalóversenyt *Szabolcs Attila*, Budafok-Tétény polgármestere is megtisztelte jelenlétével.

Bánffy György szavai biztatnak a folytatásra: „Ha egy kerületben tizenöt fiatal így tud istenes verseket mondani, még nincs veszve az ország.” Biztasson példájuk másokat is!

■ BENCZE IMRÉNÉ

► **Költészet, zene és képzőművészet nem mindennapi színvonalú találkozója volt a Nagyváradon múlt szombaton megtartott – egész napos – Reményik-memlékezés. A kolozsvári székhelyű Reményik Sándor Művész Stúdió Alapítvány és a Nagyváradon Evangélikus-Lutheránus Egyházközség szervezte program keretében konferencia és szavalóverseny is zajlott, valamint kiosztották az idei Reményik-díjakat. A szépszájú közönség részéről méltán kísérte kitaró érdeklődés az immár nyolcadik alkalommal életre hívott igényes rendezvényt, melynek egy képzőművészeti kiállítás is szerves részét képezte.**

A nagyváradon evangélikus templomban *Köncze G. Árpád* esperes áhítata és a házigazda lelkész, *Mátyás Attila* köszöntője vezette be az irodalmi konferenciát. Az első előadó *Pomogáts Béla* volt, aki *Reményik Sándor* transzszilvanizmusáról beszélt. A budapesti irodalomtörténész *Erdély földjének szelleme* című előadásában elmondta: a helikoni költészet a húszas évek transzszilvan ideológiáját fejezte ki, és úgy fejlődött, ahogy fokozatosan kialakultak a transzszilvan eszmék.

Az erdélyi transzszilvanista költészetben három szakasz különíthető el. Az elsőben az erdélyi táj romantikája jelenik meg, a másodikban az erdélyi történelem a főszereplő, míg az utolsó az aktuális társadalmi kérdések felvetésének periódusa. Ugyanez a tagoltság megfigyelhető *Reményik* költészetében is, természeti lírája azonban több, mint a táj megragadása: eszmei üzenete van – helytállásra buzdít. Verseiben a történelmi visszatekintés erős nemzeti elkötelezettséget hordoz. Több versében hangsúlyozza a társadalmi szerepvállalás fontosságát, kiemeli az erdélyi írástudók felelősségét. Saját költői feladatát az egyetemes humánium védelésében jelölte meg. A megoldást a magyar kultúra, a művelődés végvárainak életésében látta: a templomban és az iskolában bízott.

Láng Gusztáv irodalomtörténész *Költő és szerep* című előadásában bevallotta:

bármilyen témához nyúl is, számára Reményik munkássága megkerülhetetlen. A költő szerepvállalásáról elmondta: Reményik Sándor mindig Erdélyt, szülőföldjét választotta, de újra és újra nyilvánította az egyetemes magyar kultúra iránti hűségét és elkötelezettségét.

A helikoni triász tagjainak (*Áprily Lajos*, *Reményik Sándor*, *Tompa László*) pályájuk kezdetén nem sikerült érvényesülniük, hiszen a Nyugat első nemzedékének tagjai megteremtették és be is töltötték azokat a szerepeket, amelyeket a kor költői betölthettek. A helikoniaknak csak mellékszerepek juthattak volna. A szerepváltás – sajnálatos módon – Trianonnal történt meg. Ekkor előállt egy új helyzet, s a kisebbségi sorba kényszerült erdélyi magyar költők új szerepkörbe kerültek. Ezt elsőként Reményik vállalta fel, tudatosságát első sorban a *Végvári versek* igazolják. Lírája visszafordulás a hazafias költészet reformkori és 1848–1849-es hagyományaihoz. Megalkotott egy sajátos, erdélyi költői szereputadatmodellt, és – helikoni társaihoz hasonlóan – ebből a modelltől merítette azt az alkotóerőt, amellyel tehetsége legjavát adhatta.

Dávid Gyula irodalomtörténész, szerkesztő *Reményik Sándor, ahogy a kortársak látták* című – gazdagon dokumentált – előadásában korabeli kritikuskok, szerzőtársak írásainak idézésével ismertette Reményik költői fogadtatását. Nem volt zökkenőmentes ez a pálya: 1918-ban megjelent először a *Fagyöngyök* alig vonta magára a kortárs kritika figyelmét, a húszas években azonban már nem versekről kellett véleményt mondani, hanem egy mítoszszal szembeszállni. Ötvenedik születésnapján már ünnepelet költő volt Reményik Sándor; egy évvel később bekövetkező halálakor egy nemzet gyászolta. A negyvenes évek második felétől azonban gyalázták költészetét, sőt politikai perek tárgya volt. Tilos volt olvasni, köteteit birtokolni. Nevét a nyolcvanas évektől próbálták visszahozni a köztudatba, s ebben *Kántor Lajos* vállalt jelentős szerepet – mutatott rá az előadó.

Tempfli József nagyváradon megyés püspök Reményik nagyváradon kapcsolódásait foglalta össze szabad, saját élményekkel tüzdelte előadásában. Mint mond-

ta, személyes kötődése van a költőhöz, számos kéziratának tulajdonosa, szellemiségének csodálója.

A délelőtti előadásokat *Kele Brigitta* és *Varvari Gabriella* énekművészek rövid, de annál nagyobb sikerű fellépései tagolták, *Catalán Tünde* orgonakíséretével. *Martin Tímea* Ildikó népdalai és *Török Katalin* szavalatai színesítették az evangélikus óvoda alagsorában berendezett képzőművészeti tárlat megnyitóját. Ezen *Essig Klára* mutatta be az immár tizenkét éves múltra visszatekintő kal-

lóverseny zsűrijének elnöke értékelte a tizenkilenc hazai és magyarországi diák teljesítményét. (A zsűri további tagjai *Szilágyi Aladár* újságíró és *András Emese* magyartanár voltak.) A színvonalas versenyen két helyi iskola tanulóit, valamint kolozsvári és debreceni diákok csillogtatták meg tehetségüket. (Nagyon jól teljesítettek a Kolozsvári Református Kollégium tanulóit: *Győri Orsolya* dicséretben részesült, *Szabó Réka* megosztott harmadik díjas lett, míg *Gurka-Balla Ilona* az első díjat érdemelte ki.)

FOTO: VASS GÉZA

Mátyás Attila megnyitja a kiállítást

taszegei, illetőleg zsoboki alkotótáborban készült művekből válogatott anyagot, melyek darabjait egytől egyig Reményik Sándor valamely verse ihlette. (Az *Essig házaspárnak Jakobovits Miklós*, a *Barabás Miklós Céh* elnöke mondott köszönetet, amiért – átérezve Reményik üzenetét – lelkes pártolói a kultúrának, a művészetnek.)

A 18 órakor kezdődött gálaesten *dr. Fabiny Tamás* evangélikus püspök tartott áhítatot. *János evangéliumának* Logosz-himnuszát és Reményik Sándor *Az ige* című versét összekapcsolva szövegezték arról, miként lehet egy művész Isten eszköze a mennyi és a földi haza építésében. In 1,8-hoz kapcsolódva Reményikre is alkalmazta, hogy „nem ő volt a világgosság, de a világgosságról kellett bizonyosságot tennie”. Az áhítatot, majd *Catalán Tünde* orgonajátékát, *Mátyás Attila* lelkész köszöntőjét és *Alfater Otília* énekét követően ismét *Pomogáts Béla* mondott ünnepi beszédet az evangélikus templomban. Ezután *Kiss-Török Ildikó*, a szava-

Ugyancsak a gálaesten adták át a Reményik Sándor-díjakat. Elsőként *Barcsay Zoltán* zeneszerző vehette át az elismerést; laudációt mondott *Essig Klára*. *Deák Ödön* nagyváradon evangélikus lelképásztort posztumusz tüntették ki, a díjat – *Mátyás Attila* lelképásztort laudációja után – fiait: *Péter* és *László* vették át. *Végül Tempfli József* püspök vehette át a rangos elismerést; laudációt *Szilágyi Aladár* mondott.

Valójában nem a gálával zárult az idei Reményik-memlékezés. Vasárnap *Fabiny Tamás* püspök előbb igehirdetéssel szolgált a nagyváradon templomban, majd *Teológiai reflexiók Reményik Sándor verseihez* címmel tartott előadást. Ebben biblikus teológusként elemezte az erdélyi költőfejedelmek újszövetségi ihletésű verseit, valamint szövegezték az életmű további egyházi vonatkozásairól. Előadása végén idézett *Túróczy Zoltán* püspök prédikációjából, amelyet Reményik Sándor koporsójánál mondott 1941-ben, a kolozsvári evangélikus templomban.

■ SZÉP KRISZTINA

Missziói nap az Északi Evangélikus Egyházkerületben Gyöngyös, 2007. május 19., szombat

Új kezdet!

- 9.00: Gyülekezés, énektanulás, éneklés
- 9.45: Köszöntő: *Blaticzky János Dániel* kerületi missziói lelkész
- 10.00: Új kezdet Gyöngyösön – rögtönzött riport: *dr. Fabiny Tamás* püspök és *Fatalin Helga* hatvan-gyöngyösi lelkész
- 10.15: Bevezető énekes szolgálat
- 10.30: „*Én újat cselekszem...*” (Ézs 43,19a): *Balicza Iván* budavári lelkész
- 11.30: Csoportos beszélgetés
- 13.00: Ebéd; az ebédszünetben egyházmegyék képes bemutatkozása
- 14.00: Párhuzamos programok: játékos, szabadtéri ifjúsági óra sok zenével fiataloknak; a nagytarcsa-péceli Jubilate kórus szolgálata
- 15.00: Gyöngyösi perspektíva – a riport folytatása (*dr. Fabiny Tamás* püspök és gyöngyösi gyülekezeti tagok)
- 15.15: Úrvacsorai istentisztelet: *Új teremtés* (2Kor 5,17): *Tóth Melinda* Borsod-Heves megyei missziói lelkész
- 15.45: Zárszó, hirdetések; úti áldás: *dr. Fabiny Tamás* püspök

Külön szeretettel hívjuk az egyházmegyék fiataljait és a kisgyermekes családokat is! *Gyermekmegőrzésről és gyermekprogramokról egész nap gondoskodunk!* Helyszín: Kolping Ház (3200 Gyöngyös, Török Ignác u. 1.) Kérjük, a jelentkezéseket május 10-ig adják le!

Blaticzky János Dániel kerületi missziói lelkész
2699 Szügy, Rákóczi u. 55.

Tel.: 35/344-319; mobil: 20/824-2856
E-mail: szugy@lutheran.hu; http://szugy.lutheran.hu/misszioinap

Missziói nap a Déli Evangélikus Egyházkerületben Budapest-Rákoskeresztúr, 2007. május 19., szombat

Új kezdet!

- 9.30: Gyülekezés, énektanulás a templomban
- 9.45: Köszöntő: *Kósa László* lelkész
- 10.00: „*Én újat cselekszem...*” (Ézs 43,19a): *Gáncs Péter* püspök
- 11.00: Csoportos beszélgetés az iskolában
- 12.30: Ebéd az iskola éttermében
- 13.30: Kerületi díjak átadása a templomban
- 14.00: Bemutatkozik a vendéglátó Pesti Evangélikus Egyházmegye – biznyságtétel képben, hangban, zenében: *Győri Gábor* esperes
- 15.30: Igei útravaló: *Új teremtés* (2Kor 5,17): *Lászlóné Házi Magdolna* lelkész; elbocsátás, áldás: *Kis János* kerületi missziói lelkész

Az autók és a buszok a templom környékén parkolhatnak. Megközelíthető az Őrs vezér térről induló fekete 61-es busszal.

Kérjük, a jelentkezéseket május 10-ig adják le!

Kis János kerületi missziói lelkész
6000 Kecskemét, Szabadság tér 3.
Tel./fax: 76/323-506; mobil: 20/824-3398
E-mail: janos.kis@lutheran.hu

A Luther Kiadó mindhárom helyszínén egész nap jelen lesz kedvezményes vásárlással egybekötött bemutatkozással. A missziói nap résztvevői az egyházkerületek vendégei lesznek ebédre.

Missziói nap a Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerületben Győr, Öregtemplom, 2007. május 19., szombat

Új kezdet!

- 9.00: Gyülekezés, énektanulás
- 9.45: Köszöntő: *Verasztó János* kerületi missziói lelkész
- 10.30: „*Én újat cselekszem...*” (Ézs 43,19a): *Szeverényi János* országos missziói lelkész
- 11.30: Csoportos beszélgetés – az iskola tantermeiben egyházmegyénként három-három csoportvezető lelkésszel
- 13.00: Ebéd az iskola éttermében és az udvaron
- 14.00: Bemutatkozik a férmisszió: *Kohány Ferenc* lelkész
- 14.30: A Pécsi gospelkórus koncertje
- 15.15: Úrvacsorai istentisztelet: *Új teremtés* (2Kor 5,17): *Ittész János* elnök-püspök
- 15.45: Zárszó, hirdetések; úti áldás: *Csorba János* lelkész

Gyermekfelügyeletről egész nap gondoskodunk. Kérjük, a jelentkezéseket május 14-ig adják le!

Verasztó János kerületi missziói lelkész
9653 Répcelak, Bartók B. u. 44.
Tel./fax: 95/370-607; mobil: 20/824-2872
E-mail: evgyul@repcenet.hu; http://repcelak.lutheran.hu

Hírek hallatán...

Holtta nyilvánítva

Bíróság előtt kívánja bizonyítani egy hajléktalan férfi, hogy életben van. Hozzá tartozói ugyanis holtta nyilvánították azok után, hogy huszonegy esztendővel ezelőtt azt mondta: elmegy Pécsre munkát keresni, és két hét múlva hazajön. Ám ő többé sem gyermekeinél, sem feleségénél nem jelentkezett – hangzott egyik reggel a hír a rádióban.

Számos kérdés merült fel bennem ennek hallatán. Vajon hogy lehet az, hogy ennyi éven át nem bukkant rá a rendőrség? Mi lehetett az oka annak, hogy a férfi nem tért vissza szeretteihez? Hogyan érezhette magát a családjá, amikor megtudta: a férj, az apa él? Megannyi talány, amelyre talán valamelyik szenczióra éhes bulvárlap hasábjain kaphatom meg a választ, ha a főszerkesztő elég érdekesnek találja a sztorit.

De nem kezdtem el az újságosstandot böngészni, csupán merengtem. Azon tűnődtem, hogy el-eltűnnék magam is néhanap. Önmagam elől. Az emberek elől. Isten elől. Pedig tudom jól, ő nem téveszt szem elől. Véglegesen nem bújhatok el előle soha, hiszen könnyedén meglelne, bárhová mennék is.

A szoltáros ezt az érzést így öntötte szavakba: „Hova menjek lelked elől? Orcád elől hova fussak? Ha a mennybe szállnék, ott vagy, ha a holtak hazájában fekédnék le, te ott is ott vagy. Ha a hajnal szárnyaira kelnek, és a tenger tulsó végén laknék, kezded ott is elérne, jobbod megragadna engem. Ha azt gondolnám, hogy elnyel a sötétség, és éjszakává leszek körülöttem a világosság: a sötétség nem lenne elég sötét neked, az éjszaka világos lenne, mint

a nappal, a sötétség pedig olyan, mint a világosság.” (139,7–12)

Újra és újra szembesít vele az élet: a karácsony, a böjt, a húsvét, a vasárnapi igehirdetés mind-mind arra emlékeztet, hogy egykor majd számadással tartozom neki. És mostanában egyre gyakrabban gondolok arra, vajon mit mondok, mit mondhatok akkor, trónusa előtt állva. Mi lesz a válaszom, amikor megkérdezi, hogy betöltöttem-e küldetésemet ezen a földön, ráleltem-e a feladatomra, a nekem kijelölt helyre, és ott – a magam eszközeit és lehetőségeit figyelembe véve – hirdetem-e szavaimmal és cselekedeteimmel az evangéliumot?

A szorongás eme perceiben újra meg újra eszembe jutnak a Jelenések könyvének szavai: „Tudok cselekedeteidről, hogy az a neved, hogy élsz, pedig halott vagy.” (3,1) Oly sokszor halottá nyilvánítottam már magam, amikor megkísérletem „isteni szemmel” vizsgálni az életemet! Lelki halottnak, „semmihasznának”. Hálás vagyok érte, hogy az ige nem ér véget az állapotfelméréssel, hanem cselekvésre buzdít, a változtatás lehetőségét és ígéretét hordozza. Isten nem sajnálkozik „lelki hullám” felett, hanem feladatot bíz rám: „Ébredj fel, és erősítsd meg a többieket, akik halófélben vannak, mert nem találtam cselekedeteidet teljesnek az én Istenem előtt. Emlékezzél tehát vissza, hogyan kaptad és halottad: tartsd meg azt, és térd meg!” (Jel 3,2–3) Teendőd tehát akad bőven. És jó tudni, hogy még van remény.

■ GAZSU

Lélekminőség

A hosszú életért felelős gének titkát világszerte számos tudós igyekszik kideríteni. A jénai Leibniz Intézetben például a legrövidebb ideig élő gerincesekkel, a fogaspontyokkal kísérleteznek – adta hírül egy bulvárlap a közelmúltban. A cikk szerint egy csoport tagjait más, tovább élő állatokkal keresztezték, átlagosan két hónappal megnövelve ezáltal a fogaspontyok élettartamát. „Olyan géneket keresünk, amelyekkel befolyásolhatjuk az említett halfajta életidejét, és amint rájuk bukkanunk, az emberekben is azonnal kutatni kezdünk ezek után” – nyilatkozta az egyik kutató. Az említett anyagból az is kiderül, hogy a századik esztendő az a bűvös határ, amelyet a tudomány emberei át akarnak lépni; hiszik, hogy ezt a kort testi és szellemi egészségben bárki gond nélkül megélheti majd.

E sorokat olvasván az jutott eszembe, hogy számomra valójában szinte mindegy lenne, meddig élek. Természetesen örülnék annak, ha minél tovább itt maradhatnék ebben a földi világban, ám ezzel együtt úgy érzem: számomra fontosabb napjaim minősége, mint az, hogy minél több legyen belőlük.

A divatos életminőség kifejezést ma elsősorban egészségügyi vonatkozásban használják. Nekünk, akik Krisztus követőinek valljuk magunkat, mindig figyelniünk kell a lélek „minőségére” is. Nemcsak böjt csendjében vagy épp húsvétkor, a feltámadás öröme átélve, hanem bármikor, reggeli vagy esti elcsendesedésünkben megadatik a lehetőség, hogy

eltűnjünk rajta: vajon milyen lélek lakik bennem...? Az ige nagyon keményen fogalmaz: „Ti azonban nem test szerint éltek, hanem Lélek szerint, ha Isten Lelke lakik bennetek. De akiben nincs a Krisztus Lelke, az nem az övé.” (Róm 8,9)

Ezután magától értődően merülhet fel a következő kérdés: bennem vajon a Krisztus lelke lakik-e? Isten szeretete tükröződik-e a szavaimban és a cselekedeteimben? A keresztény ember életének sarkalatos kérdése, hogy valóban az Úrnak átadott életet él-e. És erre gondolva nem az számít, hogy milyen hosszú, hanem az, hogy mennyire igaz, áldott az élete, az életünk. Ha valaki úgy érzi, hogy változásra, változtatásra van szüksége, kövesse bátran az ige szavát: „Keressétek az Urat, amíg megtalálható! Hívjátok segítségül, amíg közel van!” (Ézs 55,6) Ne halogassuk hát a döntést, hanem térjünk Istenhez, mert ő irgalmas, és kész arra, hogy segítsen, és új, „minőségi” életet adjon azoknak, akik kéri tőle.

■ – GAZDAG –

Az elégedett ember

Megöregedett a derek Markal, Máttyás király udvari bolondja, s a király jutalmul rengeteg ízes szaváért, sok mulattatásáért kertes házat adott neki ajándékba. Megköszönte Markal a fejedelmi ajándékot, s mivel a kertészkedéshez értett, félvéri munkával olyan gyönyörűvé varázsolta a kertjét, hogy boldogság fakadt a lelkében annak is, ki csak kívülről látta. Ácsorgott is a nép nap nap után a kerítés mellett. Még jobban megszapordott a bámszokodók száma, mikor Markal fölírását helyezte a kapu tetejére. A fölírás így szólt: „Ha van olyan ember, ki élete állapotával tökéletesen meg van elégedve, jelentkezék nálam, mert neki adom a kertemet.”

Még meg sem száradt a festék a felíráson, jelentkezett egy polgárember, s Markaltól tudakolta, hogy a kert tulajdonosát merre keresse.

– Én vagyok az – mondta Markal.
– Azért jöttem, hogy kegyelmedtől átvegyem ezt a kertet, mert szent esküvéllel bizonyíthatom, hogy életem jelen állapotával tökéletesen meg vagyok elégedve.

– Készséggel kegyelmednek ajándékoznám a kertemet – felelt Markal –, ha nem volnék meggyőződve kegyelmed állításának az ellenkezőjéről. Mert ha kegyelmed élete jelen állapotával tökéletesen meg van elégedve, akkor ugyan bizony mi szüksége volna erre a kertre?

(KOLOZSVÁRI GRANDPIERRE EMIL: Elmés mulatságok)

FOTO: BABIES CSABA

Kedves Gyerekek!

► Görbefalva lakóit bemutató sorozatunk utolsó előtti részéhez érkeztünk. Minden alkalommal megoldhattatok egy-egy rejtvényt is. A helyes megfejtést ezúttal is küldjétek el szerkesztőségünk címére (Evangelikus Élet szerkesztősége, 1085 Budapest, Üllői út 24.); a borítékra írjátok rá: Gyermekvár. A megoldásokat egyben összegyűjtve is postára adhatjátok, jutalmul a végén ajándéksomagot kaptok.

GYERMEKVÁR

Rovatgazda: Boda Zsuzsa

Hallottatok már Görbefalváról? Nem? Ez egy nagyon piciny falucska – a főtéren körben összesen kilenc ház, a templom és a posta épülete áll. Amire nagyon büszkék a görbefalviak, az a szép templomuk, amelynek a harangja minden este dallammal búcsúztatja a lemenő napot. Emellett arra is büszkék az ott lakók, hogy mindegyiküknek olyan bibliai neve van, mint amilyen nevű emberek Jézussal is találkoztak, vagy valahogyan kötődtek hozzá. Az arra járó idegeneknek mindig mesélnék is róluk.

lal és kenyérral várta őket. A tanítványok pedig felismerték, hogy a feltámadott Mester jelent meg újra köztük.

Miután ettek, Jézus háromszor megkérdezte Pétertől, hogy szereti-e őt. Péter mind a háromszor azt felelte, hogy igen. Ezért Jézus azt mondta neki: „Le-

geltesd az én juhaimat!” Háromszor kérdezte tőle, mert Péter is háromszor tagadta meg Urát.

Ha a helyes sorrendben olvassátok össze a betűket, megtudjátok, mit jelent Péter neve.

RAJZ: JENES KATALIN

8.

A főtéren 8-as számú házában Péter gazda lakik. Péter nagyon szereti a nevét, hiszen Jézusnak azt a tanítványát is így hívták, akiről a legtöbbet ír a Biblia.

Péter Jézus halála óta még mindig szégyellte magát. Hiszen nem felejtette el, milyen nagy hangon mondta a Mesternek, hogy ő majd megvédi őt. És mielőtt azon a bizonyos napon a kakas megszólalt volna, Péter háromszor tagadta le, hogy ismeri Jézust.

Miután már Tamás is találkozott a feltámadt Mesterrel, Péter egy nap elhatározta, hogy elmegy halászni a Tibériás-tengerhez. Több tanítvány is vele tartott. Egész éjszaka halásztak, de nem fogtak semmit. Ekkor megjelent Jézus a parton, de nem ismerték fel őt. Jézus azt mondta nekik, hogy dobják be újra a hálót. Kihúzni azonban már alig tudták, annyira hal volt bennük. Ekkor János felismerte a Mestert, és elkiáltotta magát:

– Az Úr az!

Péter nem tudta kívánni, amíg a csónakokkal kiveznek a partra, hanem begrogt a vízbe, és kiúszott. Jézus sült hal-

HETI ÚTRAVALÓ

Ha valaki Krisztusban van, új teremtés az: a régi elmúlt, és íme: új jött létre. (2Kor 5,17)

Húsvét ünnepe után a harmadik héten az Útmutató reggeli és heti igéi a Krisztusban új életet nyert tanítványok örömét adják hírül: „Áldott az Isten, a mi Urunk Jézus Krisztus Atyja, aki megáldott minket minden lelki áldással a Krisztusban.” (Ef 1,3; LK) Az ujjongó gyülekezet Szentlélekben való örömeinek forrása ez: az Úr Jézus feltámadásával legyőzte a bűn, a halál és a sátán hatalmát, s ezzel örökkévaló örömet szerzett népének. Ő az igazi szőlőtő, aki azt kéri követőitől e hatszor (!) elmondott szavával: maradjatok „énbennem”! „Nyomorúságos dolog Krisztuson kívül lenni! Rengeteget erőlködni, és mégis semmit sem érni el. Sokat könyörögni, keresgélni, zörgetni, és mégis semmit nem találni!” (Luther) De ha – amint Jézus mondja – „beszédeim megmaradnak tibenetek, akkor (...) az lesz az én Atyám dicsősége, hogy sok gyümölcsöt teremtek” (lásd Jn 15,1–8); ez a tanítványság feltétele. Az Isten iránti szeretetünk és a Jézus Krisztusba vetett élő hitünk együtt győzelemre íteltetett: „Mert minden (új teremtés), ami Istentől született (újja), legyőzi a világot...” (1Jn 5,4) Ezért „örvendj, egész föld, az Istennek” (Zsolt 66,1) De az e földön élő, önimádó, hitetlen és gonosz embereket Isten haragja sújtja, mert bár „megismerték Istent, mégsem dicsőítették vagy áldották Istent, hanem (...) a teremtményt imádták és szolgálták a Teremtő helyett” (Róm 1,21.25). Pál szolgálatának s leveleinek kulcsszava: „Krisztusban” lenni, azaz: „... többé tehát nem én élek, hanem Krisztus él bennem; azt az életet pedig, amit most testben élek, az Isten Fiában való hitben élem...” (Gal 2,20) Mindezt Isten kegyelmének tulajdonítja, s nem önmagát ajánlja, hanem azt a Krisztust, akinek a szeretete szorongatja s ösztönzi őt az evangélium hirdetésére, „hogy akik élnek, többé ne önmaguknak éljenek, hanem annak, aki értük meghalt és feltámadt” (2Kor 5,15). Ez a nevében is szabadító Úr büntől való szabadságot ad nekünk: „Ha tehát a Fiú megszabadít titeket, valóban szabadok lesztek.” (Jn 8,36) Akik Krisztusban vannak, azok Lélek szerint járnak, mert újjászületésük óta az Atya-Fiú Lelke lakik bennük! S örömiük oka Isten ígérete: „... aki feltámasztotta a Krisztus Jézust a halottak közül, életre kelti halandó testeteket is a bennetek lakó Lelke által.” (Róm 8,11) Pilátus nem találta bűnösnek a zsidók királyát, mégis kiszolgáltatta nekik: „Íme, az ember!” Halálának oka ez: „... Isten Fiává tette magát.” (Jn 19,5.7) De ő „a halottak közül való feltámadásával hatalmas Fiának bizonyult. Ez a Jézus Krisztus a mi Urunk...” (Róm 1,4) Az új teremtés Isten örök országában válik teljessé, ahol minden tökéletes. János is csak képekkel tudja érzékeltetni az örök öröm összetevőit. A megváltottak Isten s a Bárány trónja elé járulhatnak; színről színre láthatják és imádhathatják Urukot és Istenüket, s az aroni áldás is beteljesül rajtuk: „Ragyogtassa rád orcáját az Úr...” (4Móz 6,25) „... mert az Úr Isten fénylik fölöttük, és uralkodnak örökkön-örökké...” (Jel 2,25), „Már elmegyek az örömben, / Paradicsomnak kertjébe...” (EÉ 50,8,1) Ó vár!

■ GARAI ANDRÁS

HIRDETÉS

A Lepramisszió szeretettel meghívja támogatóit és az érdeklődőket alkalmaira a Budapest XV., Alagi tér 13. alatti központjába. Május 12-én, szombaton 10 órakor ünnepi nagygyűlés lesz, melyen a Nemzetközi Lepramisszió főigazgatója, Geoff Wame és felesége találkozik a magyar támogatókkal.

Május 21-én, hétfőn 10 órakor dr. Juni Chungath, a fatehpuri (India) kórház igazgatója lesz a Lepramisszió vendége, aki aznap 17.30-kor az Evangélikus Külmissziói Egyesületben is megismétli előadását (Budapest VIII., Üllői út 24.). Mindhárom alkalomra várják az érdeklődőket.

HIRDETÉS

Az Evangélikus Egészségügyi Képzésért Alapítvány közhasznúsági jelentése

Az alapítvány engedélyszáma: PK.A.51 139/1999./2. Az alapítvány fő feladata a soproni Eötvös József Evangélikus Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola támogatása, az oktatás feltételeinek javítása, a képzést szolgáló bel- és külföldi kapcsolatok ápolása. Az alapítvány munkáltatóként nem szerepel.

A 2006. évi egyszerűsített mérleg és eredménykimutatás:

- Végleges pénzbevételek: 818 ezer Ft
- Végleges pénzkidadások: 446 ezer Ft
- Tárgyi pénzügyi eredmény: 372 ezer Ft
- Forgóeszközök / saját tőke: 1 581 ezer Ft
- Induló tőke: 200 ezer Ft
- Tőkeváltozás / eredmény: 1 009 ezer Ft

HIRDETÉS

„Úgy ragyogjon a ti világosságotok (...), hogy lássák jó cselekedeteiteket, és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat.” (Mt 5,16)

A missziói iránt érdeklődő testvérek figyelmébe ajánljuk a nyári missziói konferenciát, melyet az Evangélikus Missziói Központ szervezésében tartunk július 11–14-ig a piliscsabi Béthel Missziói Otthonban.

A konferencia kínálata: evangélizáció, bibliaköri beszélgetés, bizonyásgátételek, imaközösség, missziói munkaágak bemutatkozása, határon túli magyar testvérek beszámolója, előadóművészi est, színi előadás...

Szolgálattévedők: Gáncs Péter, Lengyel Anna, Szalai András (Apológia Alapítvány) Bakay Péter, Oláh József (romaevangélista), Ilyés Brigitta (Anglia), Badin Ádám (Felvidék), Hívősvölgyi Illikó (színművész), Paál Gergely színjászó köre, Lázár Attila, Hulaj Enikő, Györe Balázs, Csapó Krisztián, Sevevényi János, Bálint József és Gyöngyi.

Ez alkalommal is lehetőséget kínálunk gyermekes családok részvételére: a felnőttnek szóló programokkal párhuzamosan gyermek- és ifjúsági foglalkozásokat ajánlunk.

Részvételi díj: 6000 Ft, tízéves kor alatt 3300 Ft. Jelentkezési határidő: május 30. Jelentkezni lehet postai úton, telefonon vagy e-mailben a missziói központ címén: Evangélikus Missziói Központ, 1164 Budapest, Batthyány Ilona u. 38–40. Tel.: 1/400-3057; e-mail: evmis@lutheran.hu.

HIRDETÉS

Meghívó

A Magyar Egyházzenei Társaság szakmai napot rendez április 30-án, hétfőn 10–14 óráig a Régi Zeneakadémián (Budapest VI., Vörösmarty u. 35., 3. emelet).

Program:

- 10.00: Megnyitó, bevezető
- 10.15: Az Evangélikus istentisztelet – Gyülekezeti liturgikus könyv bemutatása – Bence Gábor és Ecsedi Zsuzsa
- 11.45: Kávészünet
- 12.00: A Graduale Hungaricum bemutatása – Balogh Piusz és Dobszay László
- 13.30: Közös imádság

A szakmai nap keretében beszélgetésre, kérdések feltevésére is lehetőség nyílik. Minden érdeklődőt hívunk és várunk ennek az – egyházunk jövője szempontjából meghatározó – gyűjteménynek a bemutatójára!

ISTENTISZTELETI REND | 2007. április 29. – Budapest

Húsvét ünnepe után 3. vasárnap (Jubiláte). Liturgikus szín: fehér.

Lekció: 1Móz 1,1–4,26–31; 2,1–4a; Jn 16,16–23a. Alapige: 1Pt 2,11–20. Énekek: 364., 48.

I., Bécsi kapu tér de. 9. (úrv.) Bencéné Szabó Márta; de. 10. (német, úrv.) Andreas Wellmer; de. 11. (úrv.) Balicza Iván; du. 6. Bencéné Szabó Márta; II., Hívősvölgyi út 193., FÉBÉ de. 10. Herzog Csaba; II., Modori u. 6. de. 3/4 II. Sztójánovics András; Pesthidegkút, II., Ördögárok u. 9. de. fél 10. (úrv.) Fodor Viktor; Csillaghegy-Békásmegyér, III., Mező u. 12. de. 10. Iványi Miklós; Óbuda, III., Dévai Bíró M. tér de. 10. Hokker Zsolt; Újpest, IV., Lebstock M. u. 36–38. de. 10. Róz-Nagy Szilvia; V., Deák tér 4. de. 9. (úrv.) Cselovszky Ferenc; de. 11. (úrv.) konfirmáció) Gerőfi Gyuláné; du. 6. (orgonazenés áhítat) Smidéliusz Gábor; VII., Városligeti fasor 17. de. 11. (úrv.) Aradi György; du. 6. (ifjúsági) Szántó Enikő; VIII., Üllői út 24. de. fél 11. Kertész Géza; VIII., Rákóczi út 57/a de. 10. (szlovák, úrv.) Szpisák Attila; VIII., Karácsony S. u. 31–33. de. 9. Kertész Géza; VIII., Vajda P. u. 33. de. 9. Smidéliusz András; IX., Gát utcai római katolikus templom de. 11. Koczor Tamás; Kőbánya, X., Kápolna u. 14. de. fél 11. Smidéliusz András; Kerepesi út 69. de. 8. Gacsóné Verasztó Teodóra; Kelemenföld, XI., Bocskai út 10. de. 8. (úrv.) dr. Joób Máté; de. 11. (úrv.) dr. Joób Máté; du. 6. (vespera) Missura Tibor; XI., Németvölgyi út 138. de. 9. (úrv.) Missura Tibor; Budagyöngye, XII., Szilágyi E. fasor 24. de. 9. (úrv.) Balicza Iván; Budahegyvidék, XII., Kék Golyó u. 17. de. 10. (úrv.) dr. Bácskai Károly; XIII., Kassák Lajos u. 22. de. 10. Kende György; XIII., Frangepán u. 41. de. fél 9. Kende György; Zugló, XIV., Lőcsei út 32. de. 11. (úrv.) Gacsóné Verasztó Teodóra; XIV., Gyarmat u. 14. de. fél 10. Gacsóné Verasztó Teodóra; Pestújhely, XV., Templom tér de. 10. (úrv.) dr. Orosz Gábor Viktor; Rákospalota, XV., Régi Főti út 75. (nagytemplom) de. 10. Bátorvics Gábor; Rákosszentmihály, XVI., Hősök tere 10–11. de. 10. Börönte Márta; Cinkota, XVI., Batthyány I. u. de. fél 11. Blatniczky János; Mátyásföld, XVI., Prodám u. 24. de. 9. Blatniczky János; Rákoshegy, XVII., Tessedik tér de. 9. Kósa László; Rákoskeresztúr, XVII., Pesti út 111. de. fél 11. Kósa László; Rákocsaba, XVII., Péceli út 146. de. 9. Eszlényi Ákos; Rákosliget, XVII., Gózon Gy. u. de. 11. Eszlényi Ákos; Pestszentlőrinc, XVIII., Kossuth tér 3. de. 10. dr. Korányi András; Pestszentimre, XVIII., Rákóczi út 83. (református templom) de. 8. dr. Korányi András; Kispeszt, XIX., Templom tér 1. de. 10. Széll Bulcsú; XIX., Hungária út 37. de. 8. Széll Bulcsú; Pesterzsébet, XX., Ady E. u. 89. de. 10. Győri János Sámuel; Csepel, XXI., Deák tér de. fél 11. Zólyomi Mátyás; Budaörs, XXII., Játék u. 16. de. 10. Solymár Gábor; Budaörs, Szabadság út 75. de. 10. Endreffy Géza.

■ Összeállította: BODA ZSUZSA

Polihisztor a haza szolgálatában

Bél Mátyás születésnapja lett a honismeret napja

Dunántúli és határon túli helytörténet-szek szakmai konferenciáját tartották Szombathelyen március 23–25. között. A háromnapos rendezvény rendkívül gazdag és színes programját olvasni is élmény. Ha egyenként térhetnénk vissza a hallottakra, újra elcsodálkoznánk, hogy mi minden van még rejtve szűkebb hazánk és a határon túli nemzetrészek sorsából. Öröm volt együtt látni azokat a szakembereket – s öröm volt elbeszélgetni velük –, akik fel is tárják a rejtett kincseket.

A konferencia második napján Halász Péter, a Honismereti Szövetség elnöke bejelentette, hogy ezentúl március 24-e, Bél Mátyás evangélikus lelkész születésnapja a honismeret napja lesz.

Bél pozsonyi evangélikus lelkészként szolgált, de korának kiemelkedő polihisztoraként, a hazai honismeretiről megalapítójaként is tisztelhetjük őt.

1684-ben született, a racionalizmus és a pietizmus hajnalán élt. Korának legnagyobb tudású embere volt, méltatói „Magyarország ékessége”-ként említik; egész Európában csak még egy hozzá mérhető embert tartottak számon. Négy nyelven írt és beszélt, igazi európai polgár volt, mégis hazáját kívánta szolgálni minden tehetségével. Személyiségének kisugárzása nagy hatással volt tanítványaira. Egyiküktől – Sartoris (Szabó) János-tól – tudjuk, hogy amikor iskolamesterük Besztercebányáról Pozsonyba távozott, több tanítványa is követte őt, köztük Sartorissal. Akik Bél Mátyás vezetésével jutottak a szellem és a tudás világosságára, azok ragaszkodtak oktatójukhoz.

A polihisztor a szívbéli hit embere is volt. Példamutatóan élte meg a hit és a cselekedetek egységét. Hogy lelkészi hivatását milyen kegyességgel gyakorolta, azt jól tükrözi az egyik eset: Krmann Dá-

niel püspök, aki ortodox lutheránus beállítottságú volt, és nem szívelte a pietistákat, később a Rákóczi-szabadságharcban való részvétele miatt börtönbe került Pozsonyban. Bél Mátyás volt az, aki Jézus szavának eleget téve meglátogatta a börtönben sínylődőt.

A róla való megemlékezésnek a konferencia résztvevői evangélikus liturgia szerint tartották áhítatot a tanácskozás második napjának reggelén. A jelenlévők bibliai igék, Dán 12,2–3 és Zsid 13,7 fényénél keresték a választ arra, hogy mit is kezdünk a régi szép idők nagy embereivel.

Régi és mai idők emberének örök példája lehet Bél Mátyás, aki egyszerre volt a hit és a tudás embere; ráadásul e kettő összhangban is volt az életében és munkájában. Okuljatok belőle! – int minket Isten örök igéje.

■ GYARMATI ISTVÁN

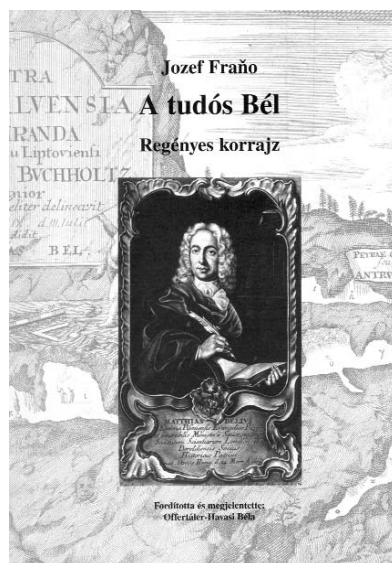
A tudós Bél Mátyás – Hungária ékessége

A miskolci Bíbor Kiadó olyan személyiség életrajzát adta ki – az eredeti, szlovák nyelvű műhöz képest javított és némileg átszerkesztett formában –, aki két nép közös kultúrtörténetének kiváló alakja. Bél Mátyás sorsa a felvidéki falutól a császári udvarig ível. Jozef Fraňo könyve, A tudós Bél megérdemli a Regényes korrajz alcímet – a háttérben ott láthatjuk egy zaklatott, lassan csendesülő időszak társadalmi és művelődési képét; hőse hanyatttársaival a változások és válságok következményei.

Hatalmas tablót tár az olvasó elé a kötet, sok (néha hibás!) adattal és ténnyel. Így például a történelmi visszatekintésben a mohácsi csata királyi haderejét mindössze tízezer főre teszi. Kiemelt hangsúlyt kapnak az evangélikus ifjú vallási viszonyai, felekezetének hanyagolása – ne feledjük, hogy nem sokkal a „gyászévtized” után született, és nemzetisége azóta is vitatott (anyja kétségtelenül magyar volt!), de családi indíttatásból is protestáns lelkész lett. Vad idők ezek – ecseteli a könyv a török-tatár pusztítást, de a boszorkányüldözéseket is. A korabeli iskolák bemutatása se vitátja fel az olvasót. A bőven alkalmazott testi fenyíték ellenére társaikat terrorizáló tanulókat, gépiesen sulykolt tananyag és más visszasságok jellemzik az oktatást. Látszik, hogy a szerző középiskolai tanár volt, részletesen foglalkozik az iskolákkal; ezek a könyv leghangsúlyosabb és legalaposabb részei.

Bél Mátyás Németországban folytatja tanulmányait. (A szerző nézőpontjára jellemző, hogy ezzel kapcsolatban hangsúlyozza például Halle város szláv eredetét.) Nagy hatással van rá Hermann Francke teológiai és pedagógiai munkássága.

Hazatérve a pietista vallási irányzatot képviseli az evangélikus egyházi életben. Meggyanúsítják, hogy támogatja a már hanyatló Rákóczi-felkelést – erről a szerző eléggé távolságtartóan ír –, Heister tábornok majdnem kivégezteti, szabadulá-

sa napját élete végéig „második születésnapként” ünnepli. Besztercebányán tanít, itt átírja a gimnázium szabályzatát, majd 1714-ben lesz a nyolcezer pozsonyi evangélikus közösség gimnáziumának vezetője, amelyet nagy munkával rendbe hoz és gyarapít, különösen a földrajzot színelvonalát emelve.

Őt év után jutalmul városi mellekészek nevezik ki. E munkája mellett latin nyelvű hetilapot ad ki, ismeretterjesztő könyveket ír Magyarország történetéről és földrajzáról. Barátja lesz Mikoviny Sámuel, a nagy mérnök-tudós, és neki kezd

élete főművének, a Notitiának, Magyarország vármegyék szerinti leírásának, a magyar területen eddig született legjelentősebb honismereti monográfiának. Sajnos a megyei hivatalok egyáltalán nem támogatják munkáját, csak a bécsi udvar segítségével tudja folytatni, de a mű így is torzó marad: csupán tizenkét vármegyére leírása jelenik meg nyomtatásban, a többi ma is levéltárakban porosodik kéziratban. Így is nagy figyelmet kelt, szerzőjét „Hungária ékességének” nevezik, még XII. Kelemen pápa is levélben köszöni meg a neki küldött példányt, ajándékot küldve az evangélikus lelkész Bélnek.

Jozef Fraňo ismerteti a művet, összeveti elődei hasonló munkáival, amelyeket magasan felülmúl; ennek bizonyításául idéz belőle. Szól más műveiről, így az első hazai földrajztankönyvről is. Megtudjuk szeretett iskolája további történetét, amely 1945-ig pozsonyi magyar középiskolaként működik, ma pedig iparművészeti szakiskola. Bár Bélt „a szlovák nép fiának” tekintik – ellentétben a magyar tudósokkal –, ugyanakkor „a magyar kultúra oszlopának” is minősíti, értelmetlennek tartva a tudós nemzetiségéről folytatott vitát. Személyét és munkásságát a két nép közötti összetartó erőnek látja.

Jegyzetek (hibás számozással), idegen szavak magyarázata és földrajzi nevek mutatója egészítik ki a szépen illusztrált, hasznos könyvet.

■ RÓBERT PÉTER

Jozef Fraňo: A tudós Bél – Regényes korrajz. Fordította és megjelentette: Offertáler-Havasí Béla. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2006. Ármegjéles nélkül.

A papok a legelégedettebbek hivatásukkal

A lelkészek, a tűzoltók, a terapeuták és más hasonló hivatású emberek a legelégedettebbek és a legboldogabbak, vagyis azok, akik másokat szolgálnak vagy segítenek – mutatta ki a chicagói egyetemen működő amerikai országos közvélemény-kutató központ General Social Survey (GSS) nevű intézete.

Mint a Live Science nevű amerikai tudományos hírportálon olvasható, a közvélemény-kutatás során több mint 27 ezer amerikai állampolgárt kérdeztek meg véletlenszerűen, így az amerikai lakosság keresztmetszete bontakozott ki. A megkérdezettek 47 százaléka válaszolta azt, hogy elégedett a munkájával, 33 százalékuk pedig azt mondta, hogy boldognak érzi magát.

A munkaelégedettség toplistája a következő (a zárójelben adat az a százalékos arányt mutatja, hogy hányan mondták magukat rendkívül elégedett-

nek a munkájukkal egy adott hivatáson belül): 1. papok (87), 2. tűzoltók (80), 3. terapeuták (78), 4. szerzők (74), 5. speciális oktatók (70), 6. tanárok (69), 7. oktatási intézmények adminisztrátorai (68), 8. festők és szobrászok (67), 9. pszichológusok (67), 10. biztonsági és pénzügyi cégek alkalmazottai (65).

Azok a hivatások, amelyeknek a képviselői 50 százalékban mondták magukat rendkívül elégedettnek a munkájukkal, többek közt a következők: rendőrök és detektívek, ápolónők, könyvelők, szerkesztők és riporterek.

A legkevésbé szeretett hivatások toplistája ekképpen alakult (ezek többnyire alacsony szakképzettséget igénylő, kézi vagy szolgáltatói munkák): 1. munkások, kivéve az építkezések dolgozóit (21), 2. ruhaüzlet eladók (24), 3. csomagolók (24), 4. étel-előkészítők

(24), 5. tetőfedők (25), 6. pénztárosok (25), 7. bútorügynökök (25), 8. mixerek (26), 9. rakodómunkások (26), 10. pin-cérek, felszolgálók (27).

Három hivatás képviselői mind a munkával való elégedettség, mind pedig az általános boldogság listáján az első lettek: a papok, a tűzoltók és a speciális oktatók.

A legboldogabbak a következő hivatásúak: 1. papok, 2. tűzoltók, 3. jegyeladók, 4. háziasszonyok, inasok, 5. számítástechnikai, építkezési ügynökök, 6. építésszek, 7. szerelők, műszerészek, 8. speciális oktatók, 9. színészek, rendezők, 10. tudományos technikai munkatársak.

A szakemberek szerint e listák sokat segíthetnek a pályaválasztóknak is, mivel tájékoztatást adnak a különféle munkák „pszichológiai jutalmáról” is.

► MTI

Hogyan bukkanhat a világháló látogatója egyházi honlapra?

► **Egyre több egyházi szervezet készíti vagy készített el a honlapját, így egyre több egyházi tartalom érhető el az interneten. Az persze csupán az első lépés, hogy egy-egy honlap elkészül, és elérhetővé válik a közölt tartalom; jó esetben a kezdeti anyag bővül, frissül is – de ez mind nem elég, ha a lehetséges közönség nem tud róla.**

Ha egy gazdálkodó szervezet elkészíti honlapját, vagy egy tartalomszolgáltatóval foglalkozó vállalkozás új portált indít útjára, akkor ezt többnyire követi a honlap bevezetése, a cím és a tartalom hirdetése. Ez persze nem kevés pénzbe kerül, így egy gyülekezet esetében ez a lépés többnyire kimarad. Ha szakértő fejlesztő készíti el a honlapot, akkor ő csak annyit tehet, hogy igyekszik a honlapot, illetve a tartalmat internetes keresőkre optimalizálni, de ez önmagában nem elég. Milyen lehetőségeink vannak akkor arra, hogy saját, egyébként értékes tartalmú internetes kirakatunkat megismerjék?

Egyházunk azon honlapjai, amelyek saját szerverünkön futnak, és amelyek címében szerepel a lutheran.hu domain, viszonylag jobb helyzetben vannak. A Google-nál az oldalak értékét, így besorolásukat a találati listán alapvetően meghatározza az úgynevezett PageRank érték. Ez leginkább az adott honlap linkkapcsolataiból, indexelt oldalainak számából állapítja meg a honlap értékét. Minél nagyobb egy érték, annál valószínűbb, hogy keresés alkalmával a találati lista első néhány oldalára kerül a lap.

Természetesen nagyon fontos az is, hogy mi jelenik meg a honlap szövegeiben. Javasolom minden honlapot szerkesztőnek, hogy fontolja meg, ő milyen szavakat írna be akkor, ha a saját honlapját szeretné kereső segítségével elérni. Ezután igyekezzen ezeket a szavakat minél gyakrabban használni a honlapra felkerülő tartalomban. Aki nem a zope-os felületet használja, annak módja van az oldalak feljélemben is megadni adatokat, olyanokat, amelyeket a látogató nem lát, de a keresőmotor feltétlenül keres. Ilyen a honlap címének megadása (title tag), ilyenek a kulcsszavak (keywords meta tag), és ilyen a description meta tag tartalma. Olyan szavakat, fogalmakat kell ide beírni, amelyek relevánsak a honlap tartalma szempontjából.

Egyházunk portáljának 5-ös a PageRank értéke, ami kifejezetten jó, de például a missziói honlap értéke is 4-es. A lutheran.hu domain mellett előnyös helyezéseket érnek el zope-os honlapjaink is, hiszen a gyülekezeti honlapok nyitóoldalán valamennyi oldal linkje megjelenik. Sokat számít az is, hogy a cím (például gerce.lutheran.hu) beírása után a portál átvált a www.lutheran.hu/z/honlapok címre, és annak aloldalaként jelenik meg a további gyülekezeti tartalom.

Ugyancsak a linkkapcsolatok erősíti, ha egy-egy honlap több linkgyűjteményben is szerepel. Bizonyára sokan ismerik az evangelikus.lap.hu-t, ahol szándék szerint azonnal elérhető minden elkészült evangélikus honlap. Néhányan már felfigyeltek rá, többen azonban még

EGYHÁZ ÉS VILÁGHÁLÓ

Rovatgazda: Erdélyi Károly

nem, hogy célszerű elhelyezni gyülekezetük, szervezetük linkjét a lap.hu család települési, megyei oldalain (például szombathely.lap.hu vagy bekesmegye.lap.hu). Nem kerül semmibe, de a keresőrobotnak egy találatnál több. Igyekszünk központi portálunkon is minél több linket elhelyezni, ugyanakkor javasoljuk, hogy a gyülekezeti honlapok szerkesztői is tüntessék fel legalább fontosabb egyházi honlapjaink linkjét. Ha ez a gyakorlat széles körben elterjed, az sokat lendíthet honlapjaink elérhetőségén.

Bizonyára az egyházi honlapot szerkesztők közül többen tisztában vannak az eddig felsorolt szempontokkal. A többieknek viszont melegen ajánlom, hogy fontolják meg őket! Több honlap készült el a számítógépes pályázat nyerteséből adódóan, vagy mert az adott gyülekezet felismerte ennek fontosságát. Ezután viszont (már csak azért is, hogy a befektetett munka gyümölcsözőn) arra is figyelni kell, hogy a honlap tartalma minél szélesebb körhöz eljusson. Amiről írtam, talán trükközésnek tűnhet. De nem az! Ez kőkemény szakmai kérdés, amely bizony egyre inkább hozzátartozik a honlapszerkesztéshez.

■ ERDELYIK

EVÉL & LEVÉL & EVÉL & LEVÉL

De ha mégis igaz lenne...

A Jézus elveszett sírjával kapcsolatos írást olvasva (mely az *EvÉlet* március 11-i számában jelent meg) úgy gondolom, hogy annak sem kellene Krisztus feltámadásába vett hitünket megingatnia, ha egyszer valaki bizonyíthatóan rábukkanna földi maradványaira.

Nem azért hisszük a feltámadást, mert hiszékenyek vagyunk, hanem azért, mert hiszünk a tanúknak. Péter apostol így ír: „...halála adatott test szerint, de meglevenítettét Lélek szerint.” (1Pt 3,18) Pál apostol azt írja: „...van érzi test, van lelki test is”, illetve „test és vér nem örökölheti Isten országát” (1Kor 15,44-50).

Lehet, hogy Jézus földi teste a földre került, hiszen valóságos ember volt. De ő él, mert valóságos Isten, itt van közöttünk, például a kenyérből, a borban és teremtő igéjében is. Feltámadását sem megérteni, sem bizonyítani nem tudjuk, csak meg tapasztalni.

SZILAS ÁTTILA (Várpalota)

Még egyszer Tótfalusi Kis Miklósról

Az *Evangelikus Élet* április 15-i számában jelent meg *Jezsó Ákos* megemlékező cikke *Tótfalusi Kis Miklós* nyomdászról, aki nem mellékesen teológiát is tanult. A magyar protestantizmus egyik legjelentősebb egyházi nyomdása volt, aki csodálatos betűket tervezett és metszett, ugyanakkor nagy példányszámban adta ki a magyar nyelvű Bibliát és egyéb egyházi könyveket, miután 1689-ben Hollandiából hazatért Erdélybe, és Kolozsvárott egyházi nyomdát alapított. Mindezek ellenére önállósága az akkori erdélyi református egyház vezetőinek ellenszenvét váltotta ki, s ez végül Tótfalusinak zsinati határozattal való elítéléséhez vezetett

szok összefogásával – amelyben jelentős szerepet vállaltak a budapesti Tótfalusi Kis Miklós Nyomdaipari Szakközépiskola és Szakiskola tanárai és diákjai is –, valamint pályázat útján kapott állami pénz felhasználásával 1999-re sikerült a sírkövet felújítani. Még abban az évben, november 8-án volt a szépen helyrehozott sír felavatása. (Sajnos a sírköve tévesen van belevésve a név.)

Tótfalusi halálának háromszázadik évfordulója alkalmából 2002 áprilisában a kolozsvári protestáns teológián az erdélyi magyar református egyház – több erdélyi és magyarországi egyházi és irodalmi szervezettel közösen – Tót-

1698-ban. Ez is hozzájárult a nyomdász korai halálához: 1702-ben temették el a kolozsvári Házsongárdi temetőben.

A nagy magyar nyomdással kapcsolatos események ezzel nem értek véget. Ezért szeretném kiegészíteni Jezsó Ákos írását azokkal az eseményekkel, amelyek az utóbbi évtizedben történtek.

Egy erdélyi körutazás alkalmával a Házsongárdi temetőben megdöbbentve tapasztaltuk, hogy Tótfalusi Kis Miklós nyughelyének sírköve elhanyagolt állapotban van, és a pusztulás fenyegeti. Ennek láttán utaskísérőnkkel – aki szintén nyomdász volt – összefogva idehaza és Erdélyben is elindítottunk egy olyan kezdeményezést, amelynek végső célja a sír felújítása volt. Hazai és erdélyi nyomdász-

falusi Kis Miklós-émlénapokat rendezett. A magyarországi és erdélyi résztvevőkön kívül több külföldi vendég is jelen volt a szimpóziumon, melynek fő mondanivalója az volt, hogy Tótfalusi tovább élő példakép. Az együttlévő Misztótfalu református templomában fejeződött be; itt a vasárnapi istentisztelet után az erdélyi református egyház zsinata ülést tartott Tótkés László és Pap Géza püspökök, valamint a két egyházkerület világi vezetőinek elnökletével, amelyen egyhangú szavazással rehabilitálták Tótfalusi Kis Miklóst, és háromszáz év múltával semmisnek mondták ki az 1698-i zsinat elítélő határozatát.

Ideje volt.

■ DR. JUHÁSZ GÉZA

SPAM, avagy információs terrorizmus

Átlagos munkanap. Bekapcsolom a számítógépet, a nagy patrónust, és rutinos mozdulattal elindítom a levelek letöltését. Négyezszázhatvan két levél öt e-mail címre. Átlagos termés. Feladó szerint rendezem és egyenként törölöm őket. Nem nézem a tartalmat, mert az lassítja a műveletet – így is hosszú percekbe telik. Csak a feladót figyelem, miközben ritmikusan nyomom a „Del” („Törölés”) gombot. Valahol a századik levél környékén találok egy ismerős feladót. Rápillantok a levél tartalmára: igen, ezt a levelet már vártam. Áthúzom egy másik mappába; később majd elolvasom. Takarítok tovább, miközben újra és újra azon töröm a fejem, milyen fortélyal lehetne felszámolni ezt a virtuális szemétdarabot.

Úgy tűnik, most éppen a „spam” állnak győzelemre. Jóllehet mi vagyunk többen, mi, akik a kénytelen reklámtól napról napra egyre jobban elűljük, a sok lúd – amely tudvalevőleg díszítő győz – ezúttal mégis veszésre áll. A spamküldők valahogy mindig lépéselőnyben vannak: egyre több embernek szerzik meg az e-mail címét – akár akarja, akár nem –, és egyre több, vásárlásra felszólító röpcédulát küldenek szerte a világhálón. E levelek pedig elárasztják az internetfelhasználók postaládáit, akik ezért naponta percekig csak azzal foglalkoznak, hogy megszabaduljanak tőlük.

Számtalan spamszűrő megoldás született már, mely automatikus felismeréssel elvégzi helyettünk ezt a bosszantó feladatot, ám a leleményes spamküldők újabb és újabb trükköket eszeltek ki, kicselezve az ilyen automatizmusokat.

Ezek a levelek ma már nem léteznek e-mail és kiszolgálócímekről érkezőnek, maga a reklámszöveg véletlenszerű tartalmakkal van vegyítve, vagy olyan képi formátumban van tárolva, amely némi mozgás révén képes a képi szövegfelismeréssel szemben is védekezni. Így aztán szinte lehetetlen egységesen azonosítani és kiszűrni a spameket. Ugyanis ha túl általános a szűrési szabály, akkor a hasznos leveket is kiszűrni, ellenkező esetben pedig szinte semmit sem ér.

Jóllehet ma már a spamküldést a legtöbb országban törvény is tiltja, az országhatárokonra fittyet hányó hálózat technikailag szabad áramlást biztosít mindenemű információnak, így a kénytelen reklámleveleknek is.

Ez internet eredetileg egy esetleges atomcsapás ellenszereként született meg. Aradeti feladata annak megakadályozása volt, hogy a támadók egyetlen csapással elpusztítsák a katonai információs központot; a központ megsemmisülése ugyanis kizárná a válaszcsoport lehetőségét. Ennek a következménye az, hogy a világháló ma is – még ha nem is minden tekintetben – decentralizált információs hálózat. Többek között ez tette lehetővé, hogy az internet – egyfajta spontán fejlődés révén – ennyire robbanásszerűen terjedjen el a civil szférában, és ez a fajta – bizonyos mértékig „központosítatlan” – szabad információáramlás okozza azt is, hogy a spamküldőket meglehetősen nehéz kizárni a világhálóról, beazonosításuk az átlagos felhasználók számára pedig éppenséggel lehetetlen. Kevés intézmény engedheti meg magának azt a technikai, szakmai apparátust, amely többet nyomonkövetni képes, és nem kevés anyagi befektetéssel képes elcsípni a bűnösöket. A spamküldők esetében erre azonban szinte soha nem kerül sor. A gyakorlat azt mutatja, hogy a technikai és jogi korlátozások csaknem hatástalanok.

A probléma eredményen valójában nem is technikai, és nem is jogi természetű. Forrását a fogyasztói társadalom „alapesszméiben” kell keresnünk, legfőképpen abban a mentalitásban, amely – minden erkölcsi gátlás híján – rövid távon profitorientált. Ez a mentalitás mondhatja a maga harsány vehemenciájával: „Vegyen Viagrát!”, „Vegyen svájci órárt!”, „Vegyen egyetemi diplomát!” Vegyen, vegyen, vegyen... „Extra termék! Szuperjól! Szinte ingyen van, és mindent tud!”

Az ajándék lónak azonban kilóg a foga, hiszen az interneten kereskedőt nem érdekli a tényleges szükséglet. Az ilyen szatócs nem kéri, hogy a reménybeli vásárlónak mire van szüksége. Bár „tisztos” üzletembernek vallja magát, egyáltalán nem érdekli a valós igények, kizárólag a közvetlenül bankjegyekre váltható nyereség hajtja. A termék egyébként is már „le van gyártva”, tehát el kell adni. Amúgy pedig „mindent el lehet és el kell adni!”

Az utóbb idézett kijelentést egy menedzseroktatótól hallottam, aki történetesen munka nélküli pedagógusokat képzett át „üzletembereké”. (Főként olyan elbocsátott vagy elbocsátástól tartó tanárokat, akik kétségbeesésükben váltottak ki vállalkozói engedélyt, hogy egy nagy és erős és becsületes biztosítótársaság termékeivel házalhassanak...) „Mindent el lehet és el kell adni!” Vagyis nem a szükséglet határozza meg a kínálatot, hanem – némi rábeszéléssel – a kínálat majd megteremtí önön szükségletét. A spam ennek a mentalitásnak az egyik legolcsóbb megnyilvánulása. Egyesek következménye annak az üzleti szemléletnek, amely kizárólag a közvetlen és gyors profitra van tekintettel, és már mímelni sem akarja, hogy a legcsekélyebb módon is humánus lenne. Nem kiszolgálja kívánja a célközönségét, hanem nyers, gátlástalan módon rá akarja venni arra, hogy vásároljon.

A spam szó egy angol húskonzerv nevéből („Spiced Pork And Ham”) ered. E konzerv lönchűs egy angol vígjátéksorozat, a Monty Python egyik epizódja alapján lett a „ránk erőltetett jel” jelölője. A kénytelen reklámlevelek zöme igénytelen és kulturálatlan nyelvezetében és küllemében egyaránt. Nemritkán a megtevésztés eszközeivel él, hiszen egy nem létező ismerőse nevében szólítja meg a címzettet, vagy eltévedt baráti levelnek próbálja kiadni magát. Minden embert potenciális vásárlónak tekint.

Az a kereskedő, aki megveszi a spam alapjául szolgáló címlistát, majd ugyanazokra az e-mail címekre naponta többször elküldi reklámlevelét, ab ovo erkölcsstelen. Ezért azután cseppet sem meglepő, hogy árucikke többnyire bőví, illegálisan forgalmazott termék – vagy mindkettő. Ezek az árucikkek gyakorta szexuális vagy egyenesen pornográf tartalmúak. (Kaptam már olyan kénytelen reklámlevelet, amely vérlázítóan kompromittáló jellegű volt, mivel a feladója úgy szólított meg, mintha közeli jó barátom volna, aki szívességéből elárulja, hogy – egy emelt díjas SMS „potom” árért – honnan lehet letölteni a legújabb pornófilmeket.) Az ilyen „kereskedő” minden értelemben bűnöző, hiszen a kénytelen levek áradata egyfajta pszichológiai terrorként hat a legtöbb emberre. Internetes kufárkodása nemcsak a spamekkel szemben vált ki ellenszenvet: egy idő után a reklám minden formájával szemben elutasítást szül.

A klasszikus közgazdaságtani elméletek egyik alapvetése, hogy „minden kínálat megteremtí a maga keresletét”. Bár a spamküldés erőszakosságának mértéke szerint kategorikus bűnözés, végső soron nem több és nem kevesebb, mint ennek az alapvetésnek a szélsőséges manifesztuma. Mivel a reklámlevel alig jár költséggel, a spamküldő kereskedő feltehetően még arra sem fordít energiát, hogy bármiféle piaci felméréssel ellenőrizze az ilyen reklám hatékonyságát. Így aztán valószínűleg az sem jut eszébe, hogy mint minden erőszak, ez is erős ellenszenvet és hátrást von maga után. Az olcsó termék ugyan sok esetben csábít vásárlásra, ám ha ez erőszakos rábeszéléssel társul, a megcélzott reménybeli vevő idővel mindíg „ellenállóvá” válik.

Vásárlásaim során én ma már tudatosan figyelek arra, hogy pusztán a reklámok sugalmazására ne vásároljak meg egy-egy terméket. Ez az egyetlen lehetséges és egyedül hatékony tiltakozási mód az ellen a piaci és marketing-szemlélet ellen, amely nem a szükségleteim kielégítését keresi, hanem valójában arra törekszik, hogy saját igényeinek a kiszolgálására kondicionáljon.

■ SIMONFI ÁTTILA

Megrendelőlap

Ezennel megrendelem az Evangelikus Életet

- egy hónapra: 780 forintért fél évre: 4680 forintért
 három hónapra: 2340 forintért egy évre: 9360 forintért

Név:

Cím:

A fenti előfizetési díjak belföldre érvényesek!

Kérjük, a szelvényt NYOMTATOTT NAGYBETŰKKEL töltsd ki, és küldje vissza az alábbi címre:

Evangelikus Élet szerkesztősége, 1085 Budapest, Üllői út 24.
 (A borítékra szíveskedjék ráírni: „Előfizetés”.)

A szelvényt az 1/486-1195-ös faxszámra is elküldheti.

Kérjük, hogy esetleges kérdéseivel, az előfizetéssel kapcsolatos problémáival keresse Vítális Juditot az 1/317-1108-as vagy a 20/824-5519-es telefonszámon.

Előfizetéssel kapcsolatos e-mailjét a judit.vitalis@lutheran.hu címre küldheti el.

HÍREK, KÖZLEMÉNYEK, ESEMÉNYEK

A Deák téri templomban orgonazenés áhítat keretében április 29-én, vasárnap 18 órai kezdettel Pálúr János, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem adjunktusa orgonál. Műsorán Grigny és Duruflé művei, valamint improvizáció szerepelnek. Igét hirdet Smidélusz Gábor.

A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerületben évenként megrendezendő Cantate vasárnapi egyházkerületi kórustalálkozónak ezúttal a keszthelyi gyülekezet ad helyet május 6-án. Ebben az évben a komáromi, az oroszlányi, a kaposvári, valamint a répcelaki gyülekezet kórusa mutatkozik be. Az istentisztelet 10.30-kor kezdődik a templomban; a kórusok is szolgálnak a liturgiában. Igét hirdet Ittész János püspök. A kórusok 15 órakor mutatják be műsorukat. Minden zeneszerető érdeklődőt vár a keszthelyi gyülekezet.

A Dunamelléki Református Egyházkerület székházában (1092 Budapest, Ráday u. 28.) május 8–9-én nemzetközi konferenciát tartanak a Yale és a Károli-egyetem közös szervezésében Jonathan Edwards 18. századi amerikai protestáns teológus munkásságáról. A konferencia nyelve angol; minden érdeklődőt szívesen látnak. Jelentkezni, illetve több tudnivalóhoz jutni a <http://jonathanedwards-neurope.com/honlapon> lehet.

Következő számunkban:

Cantate vasárnapja

A Duna Televízió Isten kezében című sorozatműsora következő, május 5-én 12.20-kor kezdődő adásának témája a Házasság Hétvége lelkeségi mozgalom. A házaspár tagjainak egymás felé irányuló, folyton megújulni képes szeretete az alapja a családok istenkapcsolatának, emellett ez a társadalom egyik legfontosabb összetartó ereje is. A házasságon belüli dialógus elmélyítését állítja középpontba a katolikus egyház keretein belül szerveződött Házasság Hétvége lelkeségi mozgalom, amelyben évek óta egyre nagyobb számban vesznek részt protestáns, illetve vegyes felekezeti házaspárok is. Így fogalmazódott meg az az igény, hogy önálló, protestáns közösségek is formálódjanak az országos szervezeten belül. 2007. március 24-én Győrben rendezték meg a Házasság Hétvége első országos méretű protestáns találkozóját mintegy hetven házaspár részvételével. Szerkesztő: Nevelős Zoltán. Rendező: Horváth Tamás. Ismétlés: Duna Tv, május 8., kedd 8.30 és Duna II. Autonómia, május 11., péntek 10.30.

HÍRDETÉS

Az elmúlt évben emlékezni jöttünk össze Gyenesdiáson a nagybaráti lelkes, testvéri együttlétnék és a dokumentum megszületésének az ötvenedik évfordulóján. Ez évben a Nagybaráti Kör hívja mindazokat Gyenesdiásra augusztus 23–25. között, akiknek szívügyük egyházunk megújulása.

Téma: a misszió; összefoglaló gondolat: *őszintén Isten előtt*. Az Evangélikus Életben június első felében jelenik meg a részletes program. Kérjük, hogy azok, akik részt kívánnak venni a találkozón, az alábbi címen jelentkezzenek: 8856 Surd, Hősök tere 15. Tel.: 20/824-5235; e-mail: smidelz@freemail.hu.

HÍRDETÉS

A Magyarországi Keresztény Ifjúsági Egyesület Tappancs munkacsoportja idén nyáron is szervez sátorborokat olyan fiataloknak, akik Isten ígétét hallgatva szívesen töltenének együtt tíz napot, és nem riadnak vissza a nomád életmódtól.

A táborok programja mindennap: bibliaóra és elcsendesedés; lesz kirándulás, sok játék a táborhelyen és a környéken; sportversenyek, táborúti, közös éneklés és még sok meglepetés.

A táborok időpontja és helyszíne:

- 10–14 éves lányoknak: augusztus 8–18., Gerecse, Héreg, Királykúti-rét
 - 10–14 éves fiúknak: július 29–augusztus 8., Gerecse, Héreg, Királykúti-rét
 - 14–18 éves lányoknak: július 8–18., Órség, Kercaszomor, Haricsa-forrás
 - 14–18 éves fiúknak: július 1–11., Órség, Kercaszomor, Haricsa-forrás
- Jelentkezési határidő: május 31. Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Hasonló táborokat szervezünk német partnerünkkel közösen Németországban is. Ezen táborok időpontjai: július 7–22., illetve július 21. – augusztus 4., szintén a fenti korosztályok részére. Jelentkezési határidő: május 15.

A táborokról részletes információ található a www.kie.hu/tappancs honlapon, ahonnan a jelentkezési lapok is letölthetők. Részletesebb információért, kérjük, írjon a tappancs@kie.hu e-mail címre.

Új nap – új kegyelem

Vasárnap

Segít a Lélek a mi erőtlenségünkön. Mert amiért imádkozunk kell, nem tudjuk úgy kérni, ahogyan kell, de maga a Lélek eszedik értünk kimondhatatlan fohászokkal. Róm 8,26 (Zsolt 12,6; Jn 15,1–8; 1Jn 5,1–4; Zsolt 103) A most kezdődő hét alaphangja az öröm. Jubilate! Örvendjétek! – szólítanak fel a hét igéi is. Miért? Mert Jézus feltámadt, s mi új teremtés vagyunk, letehetjük régi életünk terheit, s egy újat kezdhetünk. Mégis olyan gyengének érzem magam. Felmerül bennem a kérdés: valóban újjá lettem-e? Pálnak is problémát jelentett erőtlensége. De tudta, hogy nem az ő szavakkal kimondott imádsága a döntő, hanem legbensőbb lényének szavak nélküli Istenre hagyatkozása, a szívében lakozást vett Szentlélek fohászokodása.

Hétfő

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltesd meg a te neved. Mt 6,9 (Zsolt 115,1; Róm 1,18–25; Péld 3,1–12) Örvendj azért is, mert mennyei Atyád lehet az Isten! Ismertem valakit, aki akkor gyógyult meg pszichés megbetegedéséből, amikor ráébredt arra, hogy nemcsak földi apja van, aki elutasította őt, hanem mennyei is, aki világméretű áldozatot hozott érte, és mindvégig úgy szereti, hogy semmi a világon nem szakíthatja el tőle. Örvezek, hogy ő az én mennyei édesapám is, s hogy így sokakkal lehetek mennyei testvéri kapcsolatban!

Kedd

Ne tévelygjetek: Istent nem lehet megcsífolni. Hiszen amit vet az ember, azt fogja aratni is. Gal 6,7 (Zsolt 106,20; 2Kor 5,11–18; Péld 3,13–26) Örvendjétek azért is, mert Isten nehezé tette számomra azt, hogy eltévedjek. Hiszen mindig le kell aratnom cselekedeteim, gondolataim, szavaim gyümölcseit. Isten segítsen meg, hogy őszinteséget vessek, ne két-színűséget; megbocstátást, ne pedig haragot; bőkezűséget az adakozásban, ne pedig fukarságot; egy mustármagnyi hitet, hogy Isten megáldja munkámat, szolgálatomat örömmel, növekedéssel és azzal, hogy emberek Jézus Krisztushoz találjanak!

Szerda

Nem szomjaznak, amíg a pusztán át vezeti őket. A kősziklából vizet fakaszt nekik. Ézs 48,21 (Jel 22,17b; Jn 8,31–36; Péld 3,27–35) A következő oksom az örvendezésre, hogy bár a pusztán keresztül vezet az életem, ez mégsem pocsélt meg a sorsomat. Igaz, érzem a kínt, a fájdalmat, egyes dolgok dühössé tesznek, mások lehangolnak: egyszóval szomjas vagyok. De az úton mindig kapok egy-egy igét, igehirdetést, hittestvéri biztatást, a Szentlélek bizonyosságát a lelkemben, s mindez felüdít, továbblandít, erőt ad. Talán épp a legkeményebb „kősziklából” fakasztja Isten a legüdítőbb vizet számomra! S a pusztán át vezető út véges...

Csütörtök

Énekek az Úrnak, amíg élek, zsoltárt zenek Istenemnek, amíg csak leszek. Zsolt 104,33 (Jak 1,21; Róm 8,7–11; Péld 4,10–19) Ezzel a szent makacssággal ajándékozom meg az Isten, hogy minden nyomorúság, minden betegség, minden veszteség ellenére dicsőítem őt! A bajok egyszer véget érnek, de Isten dicsérete sohasem, mert megváltotta népét, és örökké megtart. Az Istennek való éneklés ráadásul megkönnyíti a terhek elhordozását. Mai, gépzenével agyonterhelte világnkunk kapcsolatunk ki gyakrabban a pénz, a külsőségeket dicsőítő médiumokat, s zengjünk zsoltárokat Istenünknek!

Péntek

De ki bírja majd ki eljövetele napját, és ki állhat meg, amikor megjelenik? Mal 3,2a (1Kor 1,7–8; Jn 19,1–7; Péld 4,20–27) Én nem állhatok meg Isten előtt, de ő gondoskodott arról, hogy Jézus igazsága éljen bennem, s hogy az én istentelenségem a keresztfára kerüljön. Ennek következménye, hogy Jézus él bennem, s hogy bűneim megsemmisültek a kereszten. Alávettem tehát magamat az ítéletnek, és Isten megkönyörült rajtam. Ezért az utolsó ítéletet felemlt fejjel, felegyenesedve várom, mert az egyet jelent számomra Jézus Krisztus, az én Megváltóm megjelenésével. Ezért örvendjétek!

Szombat

Jézus ezt kérdezte a tanítványoktól: „Amikor elküldtelek titeket erszény, tarisznya és saru nélküli, volt-e hiányotok valamiben?” „Semmiben” – válaszolták. Lk 22,35 (2Móz 23,25a; Jel 22,1–5; Péld 5,1–23) Még egy terület, ahol megtanulhatom az örvendezést. Ha elfogadom Jézustól, hogy erszény nélkül küld el, s nem keresem folyton a vastagabb pénztárcát, akkor nem fogok hiányt szenvedni. Ha szerzek ott és akkor, amikor nem Jézus mondia, akkor szegény gazdaggá lehetek, aki nem tudja, mi a megelégedés. Örvendjéni szeretné! Akkor fogadd el azt tőle, amit jónak lát neked adni, s végezd a mennyei javak gyűjtését!

■ BARANKA GYÖRGY

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Ajánló a rádió és a televízió műsoraiból április 29-től május 6-ig

VASÁRNAP	HÉTFŐ	KEDD	SZERDA
<p>5.20 / mtv és m2 A Hajnali gondolatok mai adásában Menyessé Uram Zsuzsanna evangélikus lelkész hallhatjuk.</p> <p>8.30 / Civil rádió Evangélikus félóra az Evangélikus Missziói Központ szerkesztésében</p> <p>10.20 / mtv Evangélikus ifjúsági műsor (ism.: m2, 13.20)</p> <p>12.15 / Duna Tv Élő egyház (26')</p> <p>20.10 / Bartók rádió Fiatalok játékosági hangversenye a hátrányos helyzetű gyermekekért (82')</p> <p>22.15 / Duna II. Autonómia Oravec Imre – Halászóember (dokumentumfilm, 2004) (43')</p>	<p>9.00 / mtv A kópányi aga testamentuma (magyar tévéjáték, 1968) (86')</p> <p>11.33 / Kossuth rádió Vuk. Fekete István regényének rádióváltozata 1. rész (1980) (27')</p> <p>13.30 / Kossuth rádió Erős vár a mi Istenünk! Az evangélikus egyház félórájában egyebek mellett beszélgetést hallhatunk az Egyház és közélet című fórum szervezőjével, dr. Fabiny Tamással, illetve két előadóval: dr. Nagy Gábor Tamás evangélikus polgármesterrel, valamint Pröhle Gergely országos felügyelővel.</p> <p>Kadlecik Zoltán teológus a börtönmisszió munkájába enged bepillantást.</p>	<p>7.35 / Duna Tv Isten kezében (ism.) (26')</p> <p>9.55 / Duna Tv Az ezüsti Brumby (ausztrál játékfilm, 1993) (92')</p> <p>13.30 / Kossuth rádió Tanúim lesztek! A római katolikus egyház félórája</p> <p>14.30 / mtv Egérút (magyar rajzfilm, 1999) (86')</p> <p>20.20 / Duna Tv Csocsó (magyar játékfilm, 2001) (94')</p> <p>23.00 / Duna II. Autonómia Hítről és humorról – Lúdtalpas angyalok (2001)</p> <p>23.15 / mtv Eldorádó (magyar film, 1988) (98')</p>	<p>9.00 / Duna II. Autonómia Örkényi diófák egy katalán birtokon Portréfilm Hegyeshalmi Johannáról (magyar dokumentumfilm, 2001) (58')</p> <p>11.33 / Kossuth rádió Kéle Fekete István regényének rádióváltozata, 1. rész (27')</p> <p>13.30 / Kossuth rádió „Te benned bíztunk eleitől fogva...” A református egyház félórája</p> <p>14.00 / m2 Az Árpád-kor templomai Feldebrő (15')</p> <p>16.25 / Duna II. Autonómia Domokos Pál Péter (portréfilm, 2001) (58')</p> <p>17.40 / Filmmúzeum Utazás a koponyám körül (magyar játékfilm, 1970) (77')</p>

CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
<p>8.30 / Duna Tv Élő egyház (ism.) (26')</p> <p>13.28 / Bartók rádió A Fabiny Alapítvány hangversenye (20')</p> <p>15.00 / PAX Máté-passió (60')</p> <p>15.30 / Duna II. Autonómia Tálatum. Lászlóffy Aladár (2002) (26')</p> <p>16.55 / Duna Tv Tálatum. A falképfestő – Patay László (2002) (25')</p> <p>20.00 / Duna II. Autonómia Valóságképek a megmaradásról. Bánya utca (magyar dokumentumfilm, 2005) (59')</p> <p>21.04 / Petőfi rádió Mindentudás Egyeteme Vigh László: A membrántutajoktól a lipidterápiáig (56')</p>	<p>10.05 / Duna II. Autonómia Isten kezében (26')</p> <p>13.25 / film+ Az arc nélküli ember (amerikai film, 1993) (110')</p> <p>13.30 / m2 Irodalmi műhelyek. A Mester zárva tartja műhelyét. Filmjegyzetek Illyés Gyuláról (50')</p> <p>15.30 / Duna Tv Szatmárnémeti napja a Duna Televízióban. Versünnep 2007 – döntő (120') (Összefoglaló a díjkiosztásról: 21.00)</p> <p>20.00 / Duna II. Autonómia Valóságképek a megmaradásról Nincs elég világ (magyar dokumentumfilm, 2005) (51')</p> <p>20.40 / Spektrum A gemenci szarvasok (25')</p>	<p>6.03 / Petőfi rádió A szeretet közösségei Messiások. Spiró György új regényéről a szerzővel beszélget Farkas Éva (27')</p> <p>7.30 / Rádió C (FM 88,8) Evangélikus félóra az Evangélikus Missziói Központ szerkesztésében</p> <p>9.35 / Duna II. Autonómia Ha igazság, harmatozzék! – Vallomások Tamási Áronról (magyar dokumentumfilm, 1997) (55')</p> <p>11.45 / film+ Gandhi (angol–indiai film, 1982) (181')</p> <p>16.05 / Duna II. Autonómia Rimaszombat (magyar ismeretterjesztő film, 1999) (30')</p>	<p>8.25 / Duna II. Autonómia Nem okos világ ez a mai – Arckép Mikszáth Kálmánról (magyar dokumentumfilm, 1997) (49')</p> <p>9.50 / mtv Örömhír. A református egyház műsora (26')</p> <p>10.00 / Duna Tv Pejko (magyar játékfilm, 2001) (71')</p> <p>10.20 / mtv Evangélikus ifjúsági műsor (ism.: 13.20., m2) (10')</p> <p>12.20 / Duna Tv Élő egyház (26')</p> <p>20.55 / Duna II. Autonómia Valóságképek a megmaradásról. Hogy vagytok tiük es... – Moldvai csángó magyar iskolák 1948–1959 (magyar dokumentumfilm, 1999) (50')</p>

Előfizetőink figyelmébe!

Nyomdánk ünnepi munkarendje miatt elképzelhető, hogy az Evangélikus Élet következő – május 6-i dátummal megjelenő, 18. – számát egyéni előfizetőink csak a rákövetkező hét elején kapják kézhez. (A gyűlekezeti iratkeresztésükbe küldendő példányokat ezúttal reménység szerint nem érinti az „ünnepi késedelem”.)

Evangélikus Élet

A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ HETILAPJA

E-mail: evelet@lutheran.hu
 EvÉlet on-line: www.evelet.hu
 Hírdetésfelvétel: hirdetes@evelet.hu

Szerkesztőség: 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 1/317-1108; 20/824-5519, fax: 1/486-1195. Szerkesztőségvezető: Boda Zsuzsa (zsuzsa.boda@lutheran.hu). Szerkesztőségi titkár (előfizetési és hirdetési ügyek referense): Vítális Judit (judit.vitalis@lutheran.hu).

Főszerkesztő: T. Pintér Károly (karoly.pinter@lutheran.hu). Olvasószerkesztő: Dobsonyi Sándor (sandor.dobsonyi@lutheran.hu). Korrektor: Huszár Mariann (mariann.huszar@lutheran.hu). Tervező-szerkesztő / EvÉlet on-line: Nagy Bence (bence.nagy@lutheran.hu). Főmunkatárs: Gazdag Zsuzsanna (zsuzsa.gazdag@lutheran.hu).

Rovatvezetők: dr. Ecsedi Zsuzsanna – Cantate (ezsu@lutheran.hu), Kendeh K. Péter – Oratio oecumenica (peter.kendeh@lutheran.hu), Kóháti Dorottya – Új nap – új kegyelem (dora.kohati@lutheran.hu), Véghegyi Antal – A vasárnap igéje (antal.veghegyi@lutheran.hu).

Árusítja a kiadó és a Magyar Posta Rt. (ÜLK) INDEX 25 211, ISSN 0133-1302

Kiadja a Luther Kiadó (kiado@lutheran.hu)
 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 1/317-5478, 1/486-1228; 20/824-5518, fax: 1/486-1229. Felelős kiadó: Kendeh K. Péter (peter.kendeh@lutheran.hu).

Nyomdai előállítás: Szikra Lapnyomda Rt. Felelős vezető: Máthé Sándor vezérigazgató
 E-mail: szikra.kervigh@szikralapnyomda.hu

Előfizethető közvetlenül a kiadónál vagy postautalványon. Az előfizetési díj beföldön negyed évre 2340 Ft, fél évre 4680 Ft, egy évre 9360 Ft, szomszédos országba egy évre 31 900 Ft (123 euró), egyéb külföldi országba egy évre 37 200 Ft (143 euró).

Csak a minden hónap 15-ig beérkező lemondások tudjuk az azt követő hónap elsejével törölni, ellenkező esetben még egy hónapig jár az újság.

Beküldött kéziratokat nem örzünk meg és nem küldünk vissza. Az adott lapszámba szánt kéziratokat a megelőző hét csütörtökéig kérjük leadni! A hétfő delutáni lapzáratok kizárólag a hétfői eseményekkel összefüggő (és a szerkesztéssel előzetesen egyeztetett) írások tudjuk figyelembe venni. Az e-mailben küldendő kéziratokat az evelet@lutheran.hu, a hirdetéseket a hirdetes@evelet.hu címre várjuk.